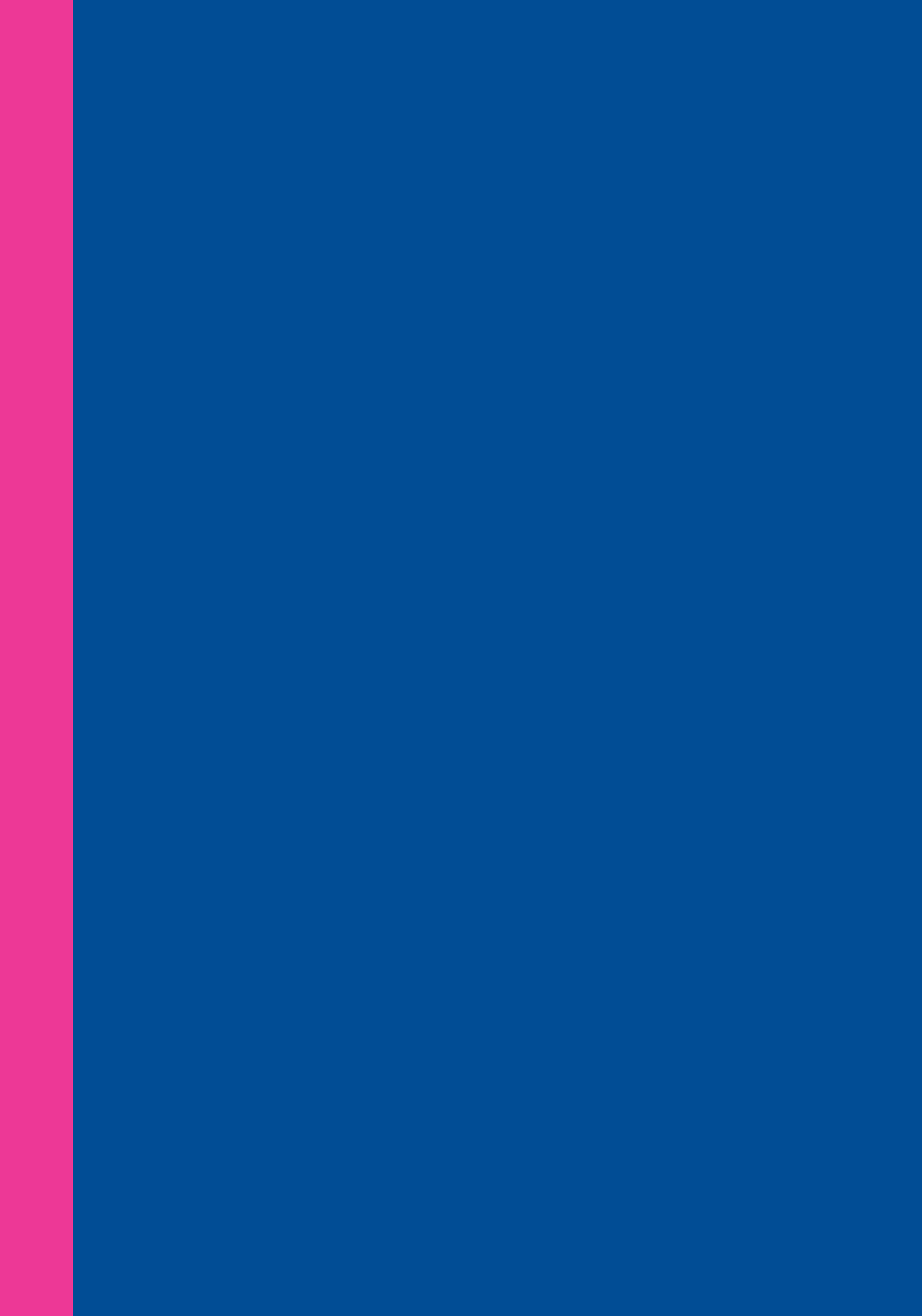

Alianța România Dreaptă

REPORNESTE ROMÂNIA

Program de guvernare 2013 -2016

CUPRINS

A. ROMÂNIA COMPETITIVĂ	5
1. DECLARAȚIE DE POZIȚIE POLITICĂ	6
2. CARACTERISTICILE GENERALE ALE GUVERNĂRII ALIANȚEI ROMÂNIA DREAPTĂ (A.R.D)	6
3. CONSIDERAȚII PRIVIND DIMENSIUNEA ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ A GUVERNĂRII A.R.D.	8
4. PRINCIPIILE DE GUVERNARE	8
5. PRINCIPIILE ACȚIUNII POLITICE ÎN ECONOMIE	9
B. CARACTERIZAREA PROGRAMULUI DE GUVERNARE	11
1. PRINCIPIILE DE ELABORARE A PROGRAMULUI DE GUVERNARE	12
2. MECANISMUL GENERAL AL GUVERNĂRII	12
3. OBIECTIVELE GUVERNĂRII	12
4. ȚINTELE GUVERNĂRII	13
5. ORIENTĂRI GENERALE ALE ACȚIUNII GUVERNAMENTALE	15
6. MĂSURILE DE POLITICĂ PUBLICĂ	16
• Caracteristici ale măsurilor de politică publică	16
• Clase de măsuri de politică publică	17
• Parametri ai principalelor politici publice	17
C. POLITICILE PUBLICE	19
C.1. POLITICI PRIVIND DEZVOLTAREA CAPITALULUI UMAN	20
1. EDUCAȚIE	20
2. SĂNĂTATE	21
3. PIAȚA MUNCII, ASIGURARE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ	22
4. FAMILIE, PROTECȚIA COPILULUI ȘI EGALITATE DE ȘANSE	25
5. TINERET ȘI SPORT	26
C.2. POLITICI PRIVIND CAPITALUL FIZIC ȘI COMPETITIVITATEA ECONOMICĂ	28
6. COMPETITIVITATEA ECONOMICĂ ȘI MEDIUL DE AFACERI	28
7. CERCETARE, DEZVOLTARE ȘI INOVARE (CDI)	30
8. PIAȚA DE CAPITAL	30
9. INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT	31
10. SOCIETATEA INFORMAȚIONALĂ	33
C.3. POLITICI DE PROTEJARE A RESURSELOR NATURALE SI DE DEZVOLTARE SUSTENABILĂ	34
11. DEZVOLTARE RURALĂ ȘI AGRICULTURĂ	34
12. DEZVOLTARE REGIONALĂ	35
13. TURISM	36
14. ENERGIE ȘI SECURITATE ENERGETICĂ	37
15. PROTECȚIA MEDIULUI NATURAL	38

C.4. POLITICI PRIVIND INTERESUL GENERAL AL SOCIETĂȚII	39
16. POLITICA FISCAL-BUGETARĂ	39
17. CONCURENȚA	41
18. PROTECȚIA CONSUMATORULUI	42
19. REFORMA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	42
20. PROPRIETATE ȘI CADASTRU	45
21. JUSTIȚIE ȘI POLITICI ANTICORUPȚIE	45
22. ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚA CETĂȚEANULUI	49
23. POLITICA EXTERNĂ	51
24. CULTURĂ ȘI CULTE	54
25. ROMÂNII DE PRETUTINDENI	55
26. SECURITATE NAȚIONALĂ	56
C.5. POLITICI PRIVIND INTEGRAREA ȘI AFACERILE EUROPENE	58
27. AFACERI EUROPENE ȘI INTEGRAREA ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ	58
28. ADERAREA ROMÂNIEI LA SPAȚIUL SCHENGEN	60
29. INTRAREA ROMÂNIEI ÎN ZONA EURO	61

D. PROIECȚIA PRINCIPALILOR INDICATORI MACROECONOMICI PENTRU PERIOADA 2013-2016	63
D.1. CADRUL MACROECONOMIC GENERAL	64
D.2. IPOTEZELE DE BAZĂ ALE PROIECȚIILOR MACROECONOMICE	65
D.3. VARIABILELE EXOGENE (DE POLITICĂ)	66
D.4. PRINCIPALELE ȚINTE MACROECONOMICE	67

**ROMÂNIA
COMPETITIVĂ**

1. DECLARAȚIE DE POZIȚIE POLITICĂ

Programul de guvernare reprezintă documentul politic cu cea mai mare legitimitate într-o societate democratică, deoarece este adoptat de Parlament, rezultat, la rândul său, al exprimării directe a opțiunii cetățenilor și, prin aceasta, instituția deținătoare a dreptului de manifestare a suveranității poporului.

Programul de guvernare conține obiectivele normative care, prin îndeplinirea lor, vor conduce la modernizarea economică, socială și instituțională a României, ca mijloc sustenabil pentru creșterea nivelului de trai și a calității vieții, în contextul integrării țării în Uniunea Europeană.

Singura modalitate prin care România își poate atinge obiectivele în următoarea perioadă de patru ani, respectiv la orizontul anului 2020, o reprezintă creșterea competitivității economice.

În acest sens, inducerea sau creșterea competitivității economice reprezintă numitorul comun al tuturor măsurilor de politică economică publică incluse în Programul de guvernare.

Obiectivul fundamental și obiectivele de etapă ale Programului de guvernare exprimă opțiunea fermă pentru reluarea creșterii economice, pe de o parte, și pentru amorsarea unui trend ascendent de modernizare structurală și de integrare eficientă în Uniunea Europeană, pe de altă parte. Ca urmare, aceste obiective ar trebui să se constituie în ținte comune ale întregii clase politice, asigurând continuitatea dezvoltării societății românești, indiferent de partidul sau coaliția de partide care exercită puterea în stat.

România este și rămâne un stat de drept, în care principiile și instituțiile democratice sunt sacre, în ciuda recentelor derapaje care au afectat, în mod nedrept, această imagine consacrată a țării.

România este un stat membru responsabil al Uniunii Europene și al Alianței Nord-Atlantice și un partener onest al tuturor statelor cu care dezvoltă relații economice, geo-strategice, culturale și politice.

2. CARACTERISTICILE GENERALE ALE GUVERNĂRII ALIANȚEI ROMÂNIA DREAPTĂ (A.R.D)

Împlinirea idealurilor de libertate, prosperitate și demnitate ale fiecărui cetățean român și a întregii societăți sunt rațiunea de a fi și de a acționa a Alianței România Dreaptă (A.R.D.).

Obiectivele generale ale politicilor publice susținute de A.R.D. sunt modernizarea statului și asigurarea bunăstării cetățenilor României.

Scopul politicilor publice promovate de A.R.D. este de a crea un cadru legislativ și o administrație publică funcționale și performante, orientate spre cetățean și spre dezvoltarea comunității din care acesta face parte.

Programul de guvernare integrează așteptările populației și propune soluții, fundamentate constituțional, economic și social, pentru a transforma România într-o țară modernă, aptă să ofere poporului său condiții de viață la standarde europene.

A.R.D. înțelege actul de guvernare ca pe o mare responsabilitate și respinge acțiunile și deciziile populiste și politicianiste.

Calitatea și sustenabilitatea creșterii economice constituie izvorul forței competitive necesare menținerii pe termen lung a unui ritm ridicat de dezvoltare economică, socială și culturală.

Dinamica creșterii economice se va reflecta, într-un grad adecvat și cât mai rapid, în îmbunătățirea vieții cetățenilor și în dezvoltarea societății în ansamblu.

O analiză onestă și responsabilă a situației actuale a economiei și societății românești arată că guvernul USL, aflat la putere de o jumătate de an, ignoră adevăratele probleme și vulnerabilități care grevează calitatea vieții economice și sociale a cetățenilor români, concentrându-se pe chestiuni pur politicianiste atunci când nu este vorba despre atacuri explicite la adresa democrației și a statului de drept. Principalele probleme care reprezintă locuri înguste în funcționarea economică și socială a societății românești sunt:

NOTE

- nivel scăzut al productivității muncii și al competitivității economice în general;
- întârzieri, discontinuități și incoerențe în ceea ce privește reforma din învățământ, cercetare și sănătate;
- progrese slabe în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii de transport și comunicații, infrastructura educațională și de sănătate publică, infrastructura rurală, infrastructura agricolă;
- accentuarea diferențelor în ceea ce privește calitatea vieții între mediul urban și rural, între centrele și periferiile urbane;
- polarizarea artificială, excesivă și disfuncțională a veniturilor populației;
- fragilitatea veniturilor publice, determinată îndeosebi de nivelurile inacceptabile ale evaziunii fiscale și economiei subterane;
- politizarea structurilor administrative ale statului;
- insuficienta extindere și stabilitate a clasei de mijloc, vector de sustenabilitate și de reziliență, de creștere economică, a nivelului de trai și calității vieții.

Acțiunea actuală a guvernului USL este lipsită de claritate, transparență și coerență, lipsește în mod evident viziunea și planificarea strategică, lipsește responsabilitate socială a obiectivelor pe care le propune societății românești, acestea având drept unic scop livrarea de promisiuni spectaculoase dar infeasibile nici sub raport economic (resurse certe și reproductibile), nici sub raport social (atingerea valorilor dezirabile în ceea ce privește calitatea vieții și justiția socială).

Deși PDL a încurajat în mod permanent partidele politice să ajungă la un consens național pe termen lung în ceea ce privește asumarea unei viziuni și strategii naționale transelectorale și transpartinice cu privire la procesul de modernizare al României și de integrare cu succes în Uniunea Europeană, acest proiect a fost în mod constant respins sau ignorat, îndeosebi de componentele actualei guvernări USL.

A.R.D. consideră că România are șanse reale de a ieși din zona sărăciei și a slabelor performanțe competitive în domeniul economic și social, cu condiția responsabilizării forțelor politice relevante ale scenei politice românești. O soluție instituțională ar putea fi, în acest sens, semnarea unui protocol de elaborare și respectare a unei strategii naționale de modernizare și integrare europeană a României la orizontul anului 2020, între forțele politice relevante.

A.R.D. consideră că implicarea mai accentuată și mai explicită a Bisericii în procesul de consolidare a societății în vederea atingerii obiectivelor de echilibru social, solidaritate și încredere, în scopul așezării valorilor morale și spirituale în acord cu tradiția și credința oamenilor, reprezintă una dintre cele mai eficiente căi de sprijinire a modernizării societății românești în ansamblu.

A.R.D. apreciază că un cadru general de stimulare a procesului de modernizare a României este proiectarea și implementarea unui model social de centru-dreapta, în care creșterea economică va fi asigurată prin mecanismele libere ale pieței, iar distribuția și redistribuția acestei creșteri se va face pe principiul echității și justiției sociale. Parametrii fundamentali ai modelului social de centru-dreapta sunt următorii:

- calitatea vieții individului, a familiei și a comunității este unicul indicator relevant pentru eficacitatea modelului social;
- individul, familia și egalitatea de șanse constituie centrul de generare al oricăror valori care orientează activitățile economice, politice, sociale, culturale;
- asigurarea condițiilor pentru o viață demnă persoanelor cu dezabilități sau vulnerabilități de orice fel reprezintă o manifestare majoră a responsabilității sociale;
- capitalul uman (educațional, biologic și de sănătate, axiologic, moral, social) și valorile asociate acestuia se constituie în scopul final al oricăror demersuri ale acțiunii guvernamentale;
- garantarea și apărarea dreptului la proprietate și la dezvoltarea liberă și legală a acesteia exprimă condiția supremă asigurată de stat pentru baza economică a societății;

- înfăptuirea moralei sociale se realizează prin crearea condițiilor instituționale suficiente în vederea asigurării condițiilor de manifestare a autonomiei individului, familiei și comunității locale.

3. CONSIDERAȚII PRIVIND DIMENSIUNEA ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ A GUVERNĂRII A.R.D.

A.R.D. consideră că acțiunea politică are drept scop fundamental crearea condițiilor instituționale, economice și sociale pentru rezolvarea problemelor cu care se confruntă societatea și fiecare membru al acesteia, în mod just și sustenabil.

Cea mai importantă problemă a individului și a societății este standardul de viață.

Componenta economică și socială a problemelor societății și individului este primordială, în sens cauzal, și decisivă, în sens valoric. Libertatea, egalitatea de șanse și solidaritatea depind de componenta economică și socială, de standardul de viață.

Programul de guvernare al A.R.D. are ca axă strategică componenta economică și socială și, îndeosebi, dimensiunea de competitivitate a acesteia.

A.R.D. acordă componentei economice și sociale o importanță cardinală, prin corelarea și coordonarea obiectivelor pe termen scurt (rezolvarea problemelor economice și sociale acute) cu obiectivele pe termen mediu (rezolvarea problemelor economice, sociale și instituționale cronice) și cu obiectivele pe termen lung (rezolvarea cu caracter sustenabil a problemelor economice, sociale și instituționale de natură structurală).

În viziunea A.R.D. demnitatea economică și socială este depersonalizată: este aceeași pentru orice persoană, pentru orice cetățean.

Inegalitățile economice și sociale care nu sunt rezultatul inegalității de merit vor fi compensate, la nivelul comunității și al societății.

Valorile economice și sociale naționale constituie magistrala pe care România a intrat în Uniunea Europeană și în contextul căreia contribuie la construcția europeană ulterioară; interesul național nu este nici eludat, nici subordonat, nici contrapus interesului general european, ci este corelat cu acesta.

Centrul de decizie economică și socială trebuie să se afle în locul în care eficacitatea generală a deciziei este maximă (principiul general al subsidiarității).

Crearea condițiilor instituționale pentru asigurarea, garantarea, ocrotirea și dezvoltarea proprietății private este un imperativ categoric (necondiționat).

Promovarea instituțională a rolului familiei și comunității în formarea morală, spirituală și intelectuală a persoanei este crucială.

Școala (educația și instrucția) reprezintă unul dintre pilonii instituționali (formali și informal) în formarea și dezvoltarea individului și societății. Un alt pilon instituțional crucial este, în această materie, biserica.

Crearea condițiilor instituționale pentru asigurarea unei vieți demne persoanelor care au handicapuri de orice fel, anatomice, economice, sociale, culturale, etnice etc, constituie o manifestare majoră a responsabilității sociale.

Promovarea discriminării pozitive, pe plan economic și social, trebuie realizată în mod limitat, temporar, individualizat (non-colectiv) și personalizat.

4. PRINCIPIILE DE GUVERNARE

Guvernarea A.R.D. se bazează pe următoarele șapte principii cumulative:

Principiul atribuirii competențelor: guvernul va acționa exclusiv în baza competențelor care îi sunt atribuite prin Constituție și prin legile în vigoare, respectând în mod necondiționat separația puterilor în stat.

NOTE

Principiul egalității, nediscriminării și garantării drepturilor fundamentale: guvernul va respecta în mod necondiționat drepturile democratice ale cetățeanului, consfințite prin dreptul pozitiv.

Principiul subsidiarității: limitarea sferei decizionale a Guvernului la domeniile și problematicile care nu pot fi rezolvate mai eficient la nivel local.

Principiul proporționalității: conținutul și forma acțiunii guvernamentale vor fi limitate la ceea ce este strict necesar pentru atingerea obiectivelor asumate prin programul de guvernare.

Principiul transparenței: față de cetățeni și față de celelalte instituții ale statului, ale Uniunii Europene și față de societatea civilă.

Principiul continuității: guvernul României va continua implementarea politicilor care vizează rezolvarea problemelor de interes național, indiferent de paternitate sau inițiator.

Principiul responsabilității: guvernul României este responsabil în fața Parlamentului României și a celorlalte instituții abilitate ale statului, precum și în raport cu instituțiile europene și internaționale, conform tratatelor și angajamentelor României față de Uniunea Europeană și față de Alianța Nord-Atlantică.

5. PRINCIPIILE ACȚIUNII POLITICE ÎN ECONOMIE

A.R.D. proiectează și susține acțiunea economică în virtutea următoarelor principii generale:

- libertatea economică: ca expresie a democrației economice, presupune asigurarea permanentă, continuă și netulburată a manifestării inițiativei private și a deciziei individului cu privire la acțiunea sa economică; libertatea economică este nemijlocit legată de esența proprietății private garantate de stat;
- relevanța individului (individualismul metodologic): individul (persoana) constituie punctul cardinal în jurul căruia se structurează instituțiile care au menirea să-i încurajeze actul economic, creator de valoare în beneficiul lui și al statului; numai instituțiile dedicate stimulării inițiativei economice libere a individului și comunității reprezintă referința unui comportament economic sănătos.
- model antreprenorial de dezvoltare economică: antreprenorul este cel ce sesizează nevoia economică, imaginează răspunsul la această nevoie, identifică finanțatorul (investitorul), inițiază activitatea economică și își asumă riscul acesteia.
- guvern minimal (suficient): intervențiile explicite ale guvernului trebuie să se îndrepte prioritar spre domeniile unde individul are nevoie de bunuri și servicii publice; reglementarea trebuie să permită pe scară largă auto-reglarea pieței, precum și auto-reglementarea acesteia și a altor instituții sociale.
- respectarea contribuabilului: statul dispune de resursele produse de individul stimulat să facă acte economice, ca urmare impozitarea valorii economice create nu trebuie să descurajeze inițiativa, investiția și munca.
- egalitate în fața impozitului și nu egalitate prin impozit: sistemele de impunere vor favoriza cote unice de impozitare sau de prelevare obligatorie la fondurile publice.
- egalitatea de tratament economic: din punct de vedere instituțional, orice operator economic, fie autohton, fie străin, fie cu capital privat, fie cu capital de stat, se bucură de oportunități egale.
- prevalența raționalității economice în gestionarea banului public: guvernul va aloca banii publici pentru bunuri și servicii exclusiv pe bază de programe și proiecte puse în competiție.
- prevalența factorului economic local în fața celui național: comunitățile locale sunt suverane în deciziile lor economice, cunoscându-și cel mai bine necesitățile; ca urmare deciziile guvernamentale privind reforma economică sau orice alt obiectiv economic trebuie să integreze interesele și deciziile locale, în perspectiva edificării complexului economic național optim și auto-sustenabil.

- suveranitatea consumatorului: asigurarea condițiilor instituționale care să conducă la integrarea cererii de consum ca variabilă de impuls în procesul economic, cu relevanță în condițiile de viață.
- integrarea economică europeană este un mijloc și nu un scop: scopul oricărui efort pe care îl face România în sensul unui autentic proces de convergență economică cu UE este creșterea standardului de viață al cetățenilor săi, prin modernizarea economiei, statului și a societății românești.
- anti-ciclicitatea politicilor publice în materie economică: politicile de permanentă ajustare macroeconomică trebuie să respecte recomandările Pactului de Creștere și Stabilitate asumat prin tratatul de aderare la UE, ale Pactului Euro Plus, ale Tratatului de stabilitate, coordonare și guvernanță în Uniunea Economică și Monetară; numai în aceste condiții intervențiile pro-ciclice admise doar cu caracter temporar și pentru scopuri punctuale feresc populația de măsuri de austeritate.
- combinarea intervențiilor guvernamentale de stabilizare economică cu cele de relansare economică: obiectivul economic pe termen scurt (2013) este ieșirea din recesiune, iar obiectivul pe termen mediu (2013-2016) este reluarea sustenabilă a creșterii economice, singura garanție de stingere a datoriei publice acumulate și de prosperitate pe termen lung a societății.
- respectarea corelațiilor macroeconomice de bază în luarea unor măsuri economice în domeniul veniturilor, în scopul punerii bazelor unei creșteri economice sănătoase, sustenabile.

CARACTERIZAREA PROGRAMULUI DE GUVERNARE

1. PRINCIPIILE DE ELABORARE A PROGRAMULUI DE GUVERNARE

Programul de guvernare al A.R.D. este elaborat pe baza următoarelor cinci principii:

1. guvernarea este subordonată promovării și apărării interesului general al țării și al cetățenilor ei, prin mijloace democratice și în contextul respectării statului de drept.
2. scopul ultim al guvernării este creșterea standardului de viață al oamenilor.
3. programul de guvernare detaliază administrarea generală a țării pe perioada 2013-2016, dar încadrează întreaga dinamică a societății românești în orizontul de timp 2020.
4. guvernarea se va desfășura în contextul procesului de integrare economică și instituțională a României în Uniunea Europeană.
5. mijlocul general de atingere a obiectivelor guvernării este creșterea competitivității economice. De aceea programul de guvernare are deviza „România competitivă”.

2. MECANISMUL GENERAL AL GUVERNĂRII

Guvernarea A.R.D. se implementează printr-un mecanism format din cinci componente: 1) obiective ale guvernării; 2) ținte ale guvernării; 3) direcții de acțiune; 4) măsuri de politică publică; 5) rapoarte asupra guvernării.

Obiectivele guvernării constituie viziunea guvernării, adică stadiul în care trebuie să ajungă societatea (economia, instituțiile, standardul de viață).

Țintele guvernării constituie finalități cuantificabile asociate obiectivelor guvernării, și care vor face obiectul rapoartelor semestriale de guvernare.

Direcțiile de acțiune constituie orientări ale intervenției guvernamentale destinate stimulării/inhibării proceselor și comportamentelor economice care orientează eforturile și performanțele spre realizarea obiectivelor.

Măsurile de politică publică constituie manifestări concrete, de tip instituțional, ale direcțiilor de acțiune, proiectate într-o manieră care să asigure practicabilitatea, consistența, coerența, completitudinea și transparența lor, și arondate ministerelor și agențiilor guvernamentale.

Rapoartele asupra guvernării sunt elaborate semestriale pe care guvernul le prezintă Parlamentului României și opiniei publice cu privire la gradul și calitatea îndeplinirii actului de guvernare așa cum acesta a fost aprobat în Programul de guvernare.

3. OBIECTIVELE GUVERNĂRII

Acțiunile guvernamentale ale A.R.D. vor amorsa procese economice, sociale și instituționale (politice, culturale) care vor produce efecte dincolo de perioada constituțională de guvernare, după cum perioada de guvernare va suferi (sau după caz, va beneficia de) influențele acțiunilor guvernamentale din perioada anterioară. Ca urmare, vor exista obiective pe termen lung, respectiv obiective pe termen mediu și obiective pe termen scurt.

Pe termen lung (orizont 2020) obiectivul guvernării este intrarea României în rândul statelor considerate dezvoltate (în primul rând în ceea ce privește standardul de viață al populației), prin intermediul unui proces continuu și susținut de modernizare a țării și de convergență economică reală cu Uniunea Europeană.

Pe termen mediu (orizont 2016) obiectivul guvernării este plasarea societății românești în poziția din care poate asigura, într-un mod sustenabil, o creștere a nivelului de trai și cultural al populației și o schițare credibilă a unui model social românesc. Calea de atingere a acestui obiectiv este creșterea competitivității economice.

Pe termen scurt (orizont 2013) obiectivul guvernării este relansarea fermă și ireversibilă a creșterii economice, prin creșterea ocupării stabile și prin asanarea comportamentelor economice adverse.

4. ȚINTELE GUVERNĂRII

Pe perioada 2013-2016 și în perspectiva orizontului 2020, guvernarea A.R.D. își propune următoarele ținte care, prin atingerea lor, vor conduce la realizarea obiectivelor guvernării pentru perioada 2013-2016 și, în consecință, a obiectivului pe termen lung la orizontul 2020:

- a. **ținte pe termen scurt:** TTS (vor fi implementate în cursul anului 2013)
- b. **ținte pe termen mediu:** TTM (vor fi implementate în intervalul 2013-2016)
- c. **ținte pe termen lung:** TTL (vor fi implementate în intervalul 2013-2020)

Țintele pe termen scurt se caracterizează prin următoarele:

- » preponderența măsurilor de tip funcțional
 - valorificarea instituțiilor și normelor existente în cadrul mecanismului economic și social curent, evitarea bulversărilor instituționale radicale
- » preponderența utilizării măsurilor cu impact neutral sau cvasi-neutral pe deficitul bugetar
 - deblocarea unor locuri înguste în funcționarea mecanismului economic și social, prin reconfigurări sau restructurări minimale ale acestuia, în cadrul deficitului bugetar adoptat
- » preponderența utilizării resurselor financiare din fondurile europene structurale și de coeziune
 - impactul pe deficitul bugetar este doar o fracțiune din impactul aceluși resurse asigurate din bugetul național (fracțiunea este dată de ponderea finanțării proprii în totalul finanțării), la același efect economic de stimulare a cererii interne
- » preponderența utilizării măsurilor care generează relaxări ale puterii de cumpărare a populației
 - creșterea veniturilor nominale disponibile se află sub imperiul iluziei monetare, deci va avea un impact mai mare asupra creșterii cererii interne adresate ofertei interne decât reducerea inflației (în plus, pe termen scurt, reducerea inflației poate menține sau mări impulsul de non-ocupare sau de dez-ocupare – curba Philips)
- » preponderența utilizării măsurilor care generează creșteri ale numărului de locuri de muncă
 - principala problemă a economiei naționale nu este inflația, ci șomajul. Șomajul trebuie redus chiar cu costul unei anumite creșteri, limitate, a prețurilor (creștere care se poate absorbi prin creșterea ofertei generate de creșterea prețurilor)
 - ieșirea ireversibilă din recesiune nu este „semnalată” de numărul de trimestre consecutive de creștere economică, ci de creșterea ratei ocupării stabile

Țintele pe termen mediu se caracterizează prin următoarele:

- » preponderența utilizării măsurilor de tip structural
 - structura instituțională a mecanismului economic trebuie proiectată în așa fel încât să „producă” patru output-uri de bază: a) substanță economică; b) reziliență; c) randament; d) stabilitate financiară
- » preponderența utilizării măsurilor care generează creșteri ale productivității muncii
 - sustenabilitatea creșterii nivelului de trai are o singură ancoră: productivitatea factorilor, în special productivitatea muncii; orice măsură care are acest efect (direct sau indirect) este o măsură dezirabilă
- » preponderența utilizării măsurilor care asigură sustenabilitatea stabilității financiare și a creșterii economice netede
 - asigurarea stabilității financiare și asigurarea creșterii economice sunt considerate a fi în raporturi de contrarietate (trade-off). Soluția este mix-ul fiscal-monetar care să asigure stabilitatea financiară în condițiile unei creșteri economice netede (fără șocuri)

NOTE

- » preponderența utilizării măsurilor care generează restructurări menite să sporească capacitatea de reziliență a economiei naționale în context european și internațional
- deschiderea economiei spre statele membre ale UE sau spre terțe țări nu este un panaceu, ci implică riscuri și vulnerabilități mari (vezi transmiterea recente crize financiare și economice dinspre SUA și statele membre ale UE spre România). Măsurile de politică economică pe termen mediu și lung trebuie să asocieze deschiderii economice un anumit grad de reziliență, atât pentru economia reală cât și, mai ales, pentru economia nominală (sistemul financiar, îndeosebi sistemul bancar)

Țintele pe termen lung se caracterizează prin următoarele:

- » intercondiționarea necesară între măsurile naționale și măsurile europene în domeniul economic și social
- efectul potențial de sinergie generat de calitatea de membru al Uniunii Europene trebuie utilizat în mod coerent și consistent în toate domeniile
- » preponderența strategiilor și programelor radicale și curajoase care să conducă la modernizarea României
- măsurile adoptate trebuie să vizeze bazele culturale și instituționale ale României, așa încât efectele să fie puternice, ireversibile și de natură să reconecteze România la marile fluxuri de modernizare europeană în următorii ani
- » intercondiționarea necesară între raționalitatea economică și raționalitatea socială (inclusiv prin luarea în calcul a mediului natural)
- nu există nici un alt obiectiv al dinamicii societale în afara ființei umane; în consecință, orice obiectiv și măsură pe termen lung trebuie să aibă în fundal omul, ca individ sau ca grup; economicul trebuie să fie un simplu mijloc pentru un scop social
- » preponderența scopului final de tip non-pozitivist al oricărei strategii sau măsuri: asigurarea autonomiei ființei umane
- câștigarea autonomiei este esența oricărei etici; acțiunea guvernamentală trebuie să aibă, în ultimă instanță, un singur scop: asigurarea, în mod sustenabil, a autonomiei individului și comunității (statul trebuie să devină din ce în ce mai invizibil).

Lista Țintelor guvernării A.R.D. este următoarea:

Țintele pe termen scurt - TTS (2013)

1. creșterea ocupării
2. creșterea cererii interne
3. creșterea calificării populației ocupate
4. reducerea/eliminarea blocajului financiar (arieratele comerciale)
5. creșterea utilizării surselor de finanțare nerambursabile externe
6. limitarea puternică și sustenabilă a evaziunii fiscale și îmbunătățirea colectării obligațiilor bugetare
7. creșterea eficienței investițiilor publice
8. creșterea marjei de manevră bugetară publică
9. îmbunătățirea mix-ului de politici publice fiscal-monetare
10. asigurarea rezilienței bugetului asigurărilor sociale de stat și a fondului național unic de sănătate
11. introducerea simetriei în impactul productivității muncii asupra salariului nominal (în sectorul privat)
12. introducerea compensării efectului inflației asupra puterii de cumpărare
13. punerea bazelor renașterii agriculturii și turismului

Țintele pe termen mediu - TTM (2013-2016)

- 1. creșterea adresabilității ofertei interne
- 2. creșterea calificării generale și specializate a angajaților
- 3. creșterea competitivității economice a ofertei interne
- 4. creșterea rezilienței financiare a României
- 5. renașterea cercetării științifice (îndeosebi în domeniul economic și social)
- 6. asigurarea sustenabilității sistemelor de asigurări sociale și de sănătate
- 7. eficientizarea domeniului privat al statului
- 8. creșterea specializării economice bazate pe avantajul comparativ și competitiv
- 9. integrarea națională a produselor agricole primare
- 10. conectarea necesară a infrastructurii fizice naționale la cea europeană

Țintele pe termen lung - TTL (2013-2020)

- 1. up-gradarea profesională a României
- 2. up-gradarea tehnologică și industrială a României
- 3. up-gradarea cercetării științifice
- 4. up-gradarea sistemului inovațional și de dezvoltare tehnologică
- 5. up-gradarea sistemului educațional general și vocațional
- 6. intrarea în zona euro
- 7. atingerea nivelului mediu de dezvoltare în cadrul Uniunii Europene
- 8. reducerea meteo-dependenței agriculturii, în primul rând prin refacerea și extinderea sistemului național de irigații și de drenare/acumulare pluvială
- 9. reducerea gradului de dependență energetică a României
- 10. reducerea expunerii populației și a bunurilor la efectele calamităților naturale.

5.ORIENTĂRI GENERALE ALE ACȚIUNII GUVERNAMENTALE

A.R.D. consideră că există cinci orientări generale ale acțiunii guvernamentale pentru perioada de guvernare 2013-2016, care pot asigura realizarea obiectivelor prin atingerea Țintelor preconizate:

- 1. Creșterea cantității: se referă la activarea resurselor de creștere economică, printr-un șoc cantitativ, îndeosebi cu privire la:
 - 1.1. creșterea ocupării stabile pe piața muncii: ieșirea din recesiune și evitarea depresiunii nu sunt posibile și ireversibile decât prin creșterea numărului de locuri de muncă și a stabilității acestora;
 - 1.2. creșterea ponderii veniturilor bugetare în PIB: rolul stimulativ și conservativ al guvernului în reluarea creșterii economice și în menținerea unui trend stabil al acesteia nu sunt posibile decât prin creșterea ponderii veniturilor bugetare în PIB.
- 2. Creșterea calității: se referă la creșterea calității activității economice, sociale și instituționale, îndeosebi cu privire la:
 - 2.1. calitatea bunurilor și serviciilor din oferta internă: întregul efort de creștere a competitivității economice trebuie să se regăsească în creșterea calității ofertei interne, atât pentru cererea internă cât și pentru cererea externă (export);

- 2.2. calitatea guvernantei (atât publice, cât și private): calitatea instituțională, în general, este un veritabil factor de creștere economică; în context, se va urmări atât creșterea calității actului guvernamental (profesionalism, transparență și responsabilitate), cât și creșterea calității managementului domeniului privat al statului și al celui al sectorului privat.
3. Îmbunătățirea structurii: se referă la îmbunătățirea structurii de funcționare a economiei și societății, îndeosebi cu privire la:
 - 3.1. specializarea clară și rapidă a economiei naționale pe criteriile avantajului comparativ, respectiv competitiv; avem în vedere șapte ramuri care ar putea maximiza aceste avantaje ale specializării: agricultura și industria alimentară, cercetarea științifică, IT&C, activități financiar-bancare, industrii creative, turism, energie și industrie extractivă;
 - 3.2. restructurarea procesului fiscal-bugetar: atât fiscalitatea, cât și cheltuiala publică trebuie să fie adaptate condițiilor de practicabilitate și de eficacitate specifice perioadei de guvernare (eficacitatea prin restructurare este cea mai ieftină eficacitate).
4. Perfecționarea educației (instrucției): se referă la proiectarea finalității procesului educațional, așa încât valoarea adăugată a persoanei educate să crească:
 - 4.1. dobândirea gândirii critice și independente: absolventul de liceu (și, mai ales, de studii universitare) trebuie să posede o capacitate de gândire critică, evaluativă, non-mecanică, care să genereze discernământ și decizii bazate pe criterii; acesta este câștigul esențial al procesului instructiv-educativ;
 - 4.2. un mix funcțional între instrucția de tip generalist și instrucția de specializare: efortul de pregătire a elevilor și studenților pentru piața muncii trebuie dublat de efortul de a-i crea acestuia un mediu cultural suficient de larg și de interdisciplinar. Se va evita, pe cât cu putință, ca „omul specializat” să se confunde cu „omul unidimensional”;
 - 4.3. corelarea instrucției cu cerințele curente și anticipate ale pieței muncii.
5. Inducerea sustenabilității: se referă la crearea și menținerea condițiilor instituționale și culturale care să asigure reproductibilitatea proceselor economice și sociale dezirabile:
 - 5.1. creșterea autonomiei sectorului privat în raport cu statul: scopul final al statului este să asigure condițiile non-intervenției publice; această viziune trebuie să constituie un deziderat permanent al construcției instituționale și culturale în societate;
 - 5.2. reducerea intervenționismului general al statului, concomitent cu creșterea ponderii intervenționismului anti-ciclic al acestuia: sectorul privat (și, de altfel, și sectorul public) sunt pro-ciclice prin definiție; ca urmare, programul de guvernare va avea în vedere ca ponderea principală a intervențiilor guvernamentale să se adreseze obiectivelor de anti-ciclicitate.

6. MĂSURILE DE POLITICĂ PUBLICĂ

» Caracteristici ale măsurilor de politică publică

Măsurile de politică publică vor întruni șapte caracteristici fundamentale:

- a. practicabilitatea: implementarea măsurilor de politică publică va fi, în mod obligatoriu, precedată de studii de impact ex ante, respectiv urmată de studii de evaluare ex post;
- b. consistența: ansamblul măsurilor de politică publică luate într-un interval temporal nu trebuie să conțină contradicții logice și funcționale între măsuri, contradicții care ar putea anihila reciproc sau diminua efectele scontate la nivelul ansamblului;
- c. coerența: măsurile de politică publică vor fi implementate în ordine cronologică și structurală în așa fel încât contribuția lor la atingerea Țintelor fixate să fie convergentă, cumulativă;
- d. completitudinea: elaborarea măsurilor de politică publică trebuie să captureze efectul de sinergie, de aceea măsurile vor fi elaborate și implementate în așa fel încât să acopere complet sfera de acțiune guvernamentală preconizată;

- e. transparența: proiectarea măsurilor de politică publică va fi efectuată în condiții de dialog social permanent și efectiv cu structurile profesionale, academice, sindicale și patronale, după caz;
- f. eficacitatea: măsurile de politică publică vor urmări, în primul rând, eficacitatea și nu eficiența;
- g. finalitatea: măsurile de politică publică sunt mijloace economice și instituționale pentru atingerea unor scopuri finale sociale.

» **Clase de măsuri de politică publică**

Guvernul A.R.D. elaborează și implementează patru clase (categorii) de măsuri de politică publică apte să conducă la atingerea țințelor și la realizarea obiectivelor guvernării:

1. măsuri de impuls privind creșterea economică: măsuri care stimulează sau inhibă, după caz, comportamente sau fenomene economice, așa încât dinamica economică și socială să se dezvolte în direcția atingerii țințelor și realizării obiectivelor;
2. măsuri de deblocare a mecanismelor economice și instituționale: măsuri care elimină sau reduc vulnerabilități sau locuri înguste, fără cheltuieli nete de bani publici, așa încât eficacitatea și eficiența economiei (reale și nominale) să fie augmentate;
3. măsuri de asigurare a sustenabilității creșterii economice: măsuri de natură să creeze condițiile economice și instituționale ale reproducerii (cantitative și calitative) a proceselor dezirabile din perspectiva obiectivelor și țințelor propuse în Programul de guvernare;
4. măsuri translaționale (de transfer al creșterii economice în creșterea nivelului de trai): măsuri care să asigure creșterea nivelului de trai (standardului de viață) direct proporțional cu creșterea parametrilor cantitativi (PIB) și calitativi (productivitate, eficiență) a activității economice.

» **Parametri ai principalelor politici publice**

Setul de politici publice de bază (nucleul dur al setului de politici publice) este format din patru politici publice care va trebui să îndeplinească următoarele caracteristici pentru perioada de guvernare 2013-2016:

- **Politica fiscal-bugetară**

Politica fiscal-bugetară vizează economia reală, adică producția de bunuri și servicii, atât la nivelul statului (domeniul privat al statului, respectiv sectorul public), cât și la nivelul sectorului privat. Această politică publică se va caracteriza prin următorii șapte parametri în scopul atingerii obiectivelor și țințelor guvernării României:

- va fi preponderent anti-ciclică (va genera excedent bugetar public în perioade de creștere economică, respectiv va genera deficit bugetar public în perioade de recesiune economică);
- va fi sustenabilă (va asigura refacerea resurselor publice consumate într-un exercițiu bugetar, pentru a fi utilizate în exercițiul bugetar următor);
- va fi responsabilă (nu va apela la împrumutul public decât pentru investiții, adică va respecta regula de aur a finanțelor publice);
- va fi echitabilă economic (va corela în mod judicios obligațiile bugetare cu beneficiile bugetare ale diferitelor clase de contribuabili);
- va asigura redistribuirea venitului național pe criterii de eficacitate economică și pentru asigurarea justiției sociale;
- va fi selectiv stimulativă (va încuraja activitățile economice care sporesc competitivitatea economică), respectiv selectiv restrictivă (va descuraja activitățile economice non-competitive sau de tip inobservabil);
- va fi neutrală monetar (nu va genera presiuni monetare asupra variabilelor nominale de comandă din economie: inflația, cursul de schimb, rata dobânzii nominale pe termen lung).

• Politica socială

Politica socială vizează asigurarea standardelor de muncă (inclusiv perioada de viață post-activă), de sănătate, de educație și de viață comunitară ale populației de pe teritoriul național. Această politică publică se va caracteriza prin următorii șapte parametri în scopul atingerii obiectivelor și ȳintelor guvernării României:

- va fi preponderent orientată spre criteriul contributivității în proiectarea asistenței sociale;
- va asigura un grad înalt de justiție socială (produsul economic la egalitatea de merit);
- va asigura în mod necondiționat egalitatea de șanse;
- va compensa în totalitate inegalitatea economică generată de situații obiective, incontrolabile la nivelul individului sau familiei (nebazate pe inegalități de merit);
- va asigura standarde ridicate și permanente privind sănătatea populației, condițiile de menținere/creștere a populației, condițiile de limitare a emigrației forței de muncă;
- va impune criterii și standarde ale acestora din urmă (și va verifica îndeplinirea lor) cu privire la dezvoltarea vieții comunitare, atât în mediul urban, cât și în mediul rural, atât la nivelul infra-structurii sociale cât și la nivelul structurii sociale;
- va contribui la proiectarea și implementarea unui model social românesc la orizontul anului 2020.

• Politica comercială

Politica comercială vizează proiectarea comportamentului economiei naționale în raport cu alte sisteme economice (fie din cadrul Uniunii Europene, fie din țerte țări). Această politică publică se va caracteriza prin următorii patru parametri în scopul atingerii obiectivelor și ȳintelor guvernării României:

- va valorifica avantajele de tip comparativ sau de tip competitiv pe care România le are sau le poate dezvolta în viitor;
- va valorifica oportunitățile generate de apartenența țării noastre la sistemul economic integrat al Uniunii Europene (în special cele ale pieței unice);
- va identifica și valorifica noi nișe comerciale ale României, în scopul maximizării efectului comerțului exterior asupra PIB;
- va prelua rolul de „ambasador economic” al României în raport cu mediul economic și financiar internațional.

• Politica monetar-valutară

Politica monetar-valutară vizează economia nominală, adică producția și reproducția de fluxuri nominale care însoțesc fluxurile economice reale. Această politică publică se va caracteriza prin următorii șase parametri în scopul atingerii obiectivelor și ȳintelor guvernării României:

- își va menține autonomia în raport cu guvernul (în raport cu politica fiscal-bugetară);
- va evita independența în raport cu guvernul (în raport cu politica fiscal-bugetară), adică va participa în mod responsabil la proiectarea și implementarea mix-ului de politici fiscal-monetare;
- va trece, gradual, de la obiectivul de politică monetară „ȳintirea directă a inflației” la obiectivul de politică monetară „stabilitatea financiară”;
- va internaliza în mod mai accentuat principiul Băncii Centrale Europene de a participa la efortul de generare a creșterii economice, fără a compromite obiectivul de stabilitate financiară;
- va veghea la realizarea unei structuri optime de proprietate a capitalului bancar rezident, așa încât să se reducă semnificativ vulnerabilitatea sistemului bancar (financiar, în general) din România la șocurile financiare și economice venite din exterior;
- va fi neutrală fiscal (nu va dezvolta în exces activități cvasi-fiscale).

**POLITICILE
PUBLICE**

1. EDUCAȚIE

(b) Obiective de guvernare

- ### (c) Direcții de acțiune

- alinierea planurilor de învățământ și a programelor analitice la cele mai bune practici europene și internaționale, prin realizarea noului Curriculum Național;
- respectarea prevederilor Pactului Național pentru Educație;
- creșterea radicală a stabilității instituționale a sistemului educațional național;
- creșterea caracterului anticipativ al programelor școlare, la toate nivelurile, în privința nevoilor pieței muncii;
- consolidarea autonomiei locale în organizarea și finanțarea instituțiilor de învățământ, la toate nivelurile;
- creșterea capacității instituționale de educație preșcolară;
- dezvoltarea unui sistem național puternic și diversificat de învățământ profesional;
- creșterea accentului pe învățământul interactiv, care să dezvolte gândirea critică și independentă, imaginația

creatoare și aptitudinea lucrului în echipă;

- creșterea gradului de implicare a asociațiilor de părinți, a autorităților locale, a absolvenților etc, în organizarea și finanțarea instituțiilor de învățământ liceal și profesional;
- corelarea finanțării publice a învățământului superior cu performanțele educaționale ale instituțiilor de învățământ superior, fără distorsionarea competiției;
- considerarea personalului didactic drept personal bugetar non-administrativ. Salarizarea personalului va fi realizată strict după performanță și rezultatele muncii, unitățile și instituțiile având dreptul să utilizeze în acest scop toate resursele financiare de care dispun, inclusiv resursele comunității locale;
- introducerea unui sistem de voucher-e (publice și/sau private) pe termen lung (10-15 ani) sau a altor facilități de creditare a finanțării studiilor pentru tineri;
- asigurarea integrală a finanțării publice a activităților de tip after-school pentru toți copiii, de la clasa pregătitoare până în clasa a IV-a inclusiv, începând cu anul școlar 2013-2014; cadrele didactice implicate în aceste activități vor fi remunerate suplimentar;
- încurajarea introducerii în planurile de învățământ a disciplinelor cu vocație de dezvoltare a aptitudinilor antreprenoriale, a disciplinelor agregat, pentru obținerea unui sistem coerent și funcțional de competențe;
- asigurarea serviciilor de consiliere și orientare școlară, profesională și de asistență psihopedagogică;
- identificarea de măsuri de atingere a țintelor stabilite în Programul Național de Reforme, în baza Strategiei Europa 2020, privind: a) reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii; b) creșterea ponderii populației care a absolvit studii terțiare;
- dezvoltarea practicilor de tip internship, la nivelul învățământului preuniversitar și universitar, în primul rând prin antrenarea sectorului privat în finanțarea stagiilor respective;
- proiectarea și implementarea unui sistem fiabil de credite transferabile, la nivel liceal și universitar.

2. SĂNĂTATE

(a) Viziune

Starea de sănătate a cetățenilor reprezintă un deziderat personal și o obligație publică permanentă și necondiționată, un obiectiv strategic național.

(b) Obiective de guvernare

- îmbunătățirea și menținerea stării de sănătate a populației, inclusiv prin compatibilizare și integrare cu sistemele de sănătate din cadrul Uniunii Europene;
- îmbunătățirea sistemului spitalicesc național;
- diversificarea și creșterea calității prevenției și educației pentru sănătate;
- dezvoltarea asistenței sanitare trans-frontaliere;
- îmbunătățirea accesului la servicii medicale de urgență într-un mod eficace, necondiționat și nediscriminatoriu;
- crearea unei structuri independente, profesioniste și transparente care să asigure sustenabilitatea financiară a sistemului sanitar, în întregul său, cu respectarea normelor europene de redistribuire a resurselor financiare publice din sănătate;
- identificarea de soluții economice și instituționale pentru asigurarea sustenabilității fondului național unic de sănătate;

NOTE

- ### (c) Direcții de acțiune

- ### 3. PIATA MUNCII, ASIGURARE SI PROTECTIE SOCIALA

O piață internă a muncii flexibilă, permisivă, transparentă și un sistem de asigurări sociale și de protecție socială sustenabil și echitabil.

(b.1) privind ocuparea

- 22

NOTE

- reducerea ratei totale a contribuțiilor sociale cu 5 puncte procentuale, la angajator, de la 01.01.2015;
- reducerea sistematică și continuă a ponderii în PIB a economiei neobservate și parțial observate;
- implementarea pe scară largă a Cadrului European al Calificărilor, inclusiv în scopul recunoașterii reciproce, la nivel european, a calificărilor;
- creșterea șanselor de recalificare recunoscută (certificată) a forței de muncă;
- identificarea de soluții pentru revenirea în țară a forței de muncă românești.

(b.2) privind veniturile

- creșterea salariului minim brut nominal lunar garantat în plată pe economie la 850 lei (de la 01.01.2013), respectiv la 1000 lei (de la 01.01.2015);
- creșterea câștigului salarial mediu brut nominal lunar cu respectarea corelațiilor macroeconomice fundamentale;
- asigurarea unei puteri de cumpărare a pensiilor de asigurări sociale de stat în concordanță cu obiectivele de creștere a standardului de viață.

(b.3) privind flexicuritatea pieței muncii

- implementarea conceptului și instituției flexicurității: creșterea flexibilității pieței muncii, concomitent cu creșterea asigurărilor privind securitatea locului de muncă;
- evitarea hazardului moral (rigidități nominale) în negocierile tripartite privind contractele colective de muncă;
- demersuri instituționale, în baza tratatelor europene, pentru eliminarea totală a restricțiilor impuse României de unele state membre ale Uniunii Europene, privind circulația forței de muncă.

(b.4) privind sărăcia relativă

- atingerea țintelor de reducere a ratei sărăciei relative, în conformitate cu obligațiile asumate de România prin Programul Național de Reformă, în baza obiectivelor Strategiei Europa 2020;
- crearea de mecanisme instituționale de auto-susținere a persoanelor, grupurilor și zonelor vulnerabile sau defavorizate din punct de vedere economic.

(b.5) privind minoritățile

- atragerea mai activă a liderilor minorităților în rezolvarea problemelor economice, culturale și sociale a propriilor etnii (poliție, servicii medicale, activități de mediere etc.);
- demersuri politice pentru rezolvarea concentrată la nivel european a problemelor cruciale ale minorităților (îndeosebi problema economică și cea a incluziunii sociale, în conformitate cu obiectivele Strategiei Europa 2020);
- evitarea enclavizării (teritoriale, etnice, culturale etc.) de facto a minorităților, care este un factor de replicare a situației nefavorabile, asimetrice a acestora în raport cu populația majoritară.

(b.6) privind dinamica demografică

- stoparea, până în 2016, a declinului populației stabile a României;
- identificarea de soluții instituționale pentru reducerea ratei de emigrare din motive economice;
- transferul stimulentei pentru creșterea natalității de la instrumentul financiar (alocații) la securitatea locului de muncă.

(b.7) privind sistemul de asigurări sociale

- identificarea de soluții economice și instituționale pentru extinderea bazei de contribuții sociale;

- identificarea de posibilități de antrenare a persoanelor pensionate în activități economice în care prevalează nevoia de experiență, activități care să ofere venituri superioare pensiei;
- identificarea de soluții instituționale care să încurajeze în continuare pilonii privați de asigurări sociale;
- introducerea sistemului de pensii ocupaționale.

(c) Direcții de acțiune

(c.1) privind ocuparea

- stimularea comportamentului activ și permanent de căutare a unui loc de muncă, inclusiv prin intermediul variabilității indemnizației de șomaj;
- administrarea problemei economiei subterane și a celei gri concomitent din cele două perspective: sancționarea menținerii activității în economia neobservată sau parțial observată, și premierea oficializării economiei neobservate sau parțial observate;
- realizarea, împreună cu autoritățile guvernamentale responsabile, a unei strategii pentru imigrație legală selectivă, în scopul acoperirii deficitului intern de forță de muncă;
- generalizarea certificărilor privind calificările obținute în mod informal sau non-formal.

(c.2) privind veniturile

- creșterea fondului de salarii cu 50% din creșterea productivității muncii calculate pe baza performanței firmei (profitul brut din exploatare raportat la fondul de salarii);
- creșterea anuală a pensiei de asigurări sociale de stat cu inflația medie a anului anterior, la care se adaugă 50% din creșterea reală a câștigului salarial nominal mediu brut lunar.

(c.3) privind flexibilitatea pieței muncii

- evitarea introducerii în contractele colective de muncă la nivel național și de ramură a prevederilor care generează rigidități pe piața muncii;
- introducerea numărului de ore/lună de lucru, în locul numărului de zile/lună de lucru, pentru a permite o flexibilizare a programului zilnic de lucru;
- respectarea fermă a criteriilor de restructurare sau concediere prevăzute de lege, pentru evitarea abuzurilor în materia pierderii locului de muncă;
- extinderea angajărilor cu timp de lucru parțial.

(c.4) privind sărăcia relativă

- concentrarea asistenței sociale (ajutorului social) pe grupurile cele mai vulnerabile din punct de vedere educațional și pe zonele cele mai fragile din punct de vedere economic;
- raționalizarea programelor de asistență socială, în așa fel încât să se evite fraudarea și mimarea eligibilității pentru asistență socială (ajutor social).

NOTE

(c.5) privind minoritățile

- implementarea efectivă a prevederilor din strategiile europene de incluziune socială a rromilor;
- promovarea instituției și practicii antreprenoriatului în rândul populațiilor minoritare, îndeosebi în rândul rromilor;
- respectarea principiilor prevăzute în Platforma europeană pentru incluziunea rromilor;
- sprijin instituțional (inclusiv financiar) pentru extinderea ocupațiilor economice tradiționale ale minorităților (îndeosebi ale etniei rrome);
- creșterea ponderii minorităților în activitățile de consiliere profesională și de carieră (îndeosebi în cazul rromilor).

(c.6) privind dinamica demografică

- prioritate la menținerea locului de muncă în caz de reducere a activității sau de restructurare pentru persoanele care au copii în întreținere;
- sistem de facilități financiare pentru inițierea de afaceri (ex.: credite bancare cu dobândă subvenționată) pentru persoanele în vârstă de muncă emigrate revenite în țară.

(c.7) privind sistemul de asigurări sociale

- susținerea instituțională și/sau financiară a investițiilor efectuate de fondurile de pensii;
- consolidarea și asigurarea sustenabilității bugetului asigurărilor sociale de stat;
- deductibilitate în limita a 10% din câștigul brut nominal anual pentru plățile efectuate în conturile fondurilor private de pensii individuale sau de grup.

4. FAMILIE, PROTECȚIA COPILULUI ȘI EGALITATE DE ȘANSE

(a) Viziune

Familia este structura socială primară privind continuitatea și sustenabilitatea societății românești. Vigoarea morală și economică a societății românești este garantată de egalitatea de șanse.

(b) Obiective de guvernare

(b.1) privind familia

- accent mai mare pus pe asistența socială destinată familiei;
- sprijin instituțional, inclusiv financiar, pentru întemeierea familiilor tinere;
- întărirea rolului familiei în structura procesului educațional al copilului;
- accentuarea acțiunilor educative sau administrative privind evitarea violenței domestice;
- prioritate la menținerea locului de muncă pentru angajații care au întemeiate familii.

(b.2) privind protecția copilului

- crearea progresivă a unei culturi în care copilul este considerat rezultatul natural al familiei și, în același timp, destinatar al interesului social;
- extinderea monitorizării publice a modului în care copilul este crescut și educat în cadrul familiei naturale sau în cadrul familiei sociale;
- dezvoltarea unui sistem național de monitorizare și sprijin social pentru copiii cu ambii părinți plecați temporar în străinătate;

NOTE

- implementarea unui sistem de alocații financiare pentru copil care să ia în considerare atât diferențele de dotare inițială cât și diferențele de mediu social.

(b.3) privind egalitatea de șanse

- sustenabilizarea instituțională și culturală a asigurării egalității de gen a șanselor;
- proiectarea unui sistem public de compensare a inegalității de start în procesul educațional secundar sau terțiar, prin asigurarea de burse de stat specifice;
- operaționalizarea mai largă a egalității de șanse sociale: extinderea egalității șanselor și din perspectiva localizărilor teritoriale și a nivelului de dezvoltare economică.

(c) Direcții de acțiune

(c.1) privind familia

- dezvoltarea activităților educative privind semnificația și utilitatea întemeierii familiei, inclusiv în domeniul planificării familiale;
- continuarea conectării instituțiilor privind familia cu recomandările și bunele practici europene și internaționale în materie;
- dezvoltarea sistemului de mame sociale, respectiv de familii sociale;
- instituții ale pieței muncii care să coreleze sarcinile profesionale cu sarcinile familiale, îndeosebi de creștere și educare a copilului (ex.: munca la domiciliu).

(c.2) privind protecția copilului

- dezvoltarea sistemelor de alertă și administrare în privința fenomenului de părăsire timpurie a școlii obligatorii;
- dezvoltarea sistemelor de alertă și administrare în privința familiilor naturale care nu dețin resursele economice suficiente pentru creșterea și educarea copilului;
- dezvoltarea sistemului informatic național privind copiii cu ambii părinți plecați temporar în străinătate;
- dezvoltarea instituțională, îndeosebi la nivel local, a activităților de consiliere a familiilor sau persoanelor în privința creșterii și educării copilului.

(c.3) privind egalitatea de șanse

- accentuarea procesului educațional public privind valoarea adăugată, la nivel individual și social, a implementării egalității de gen.
- reducerea și, treptat, eliminarea caracterului mecanic al egalității de gen, mai ales în privința profesiilor și ocupațiilor;
- asistența socială a persoanelor, familiilor și grupurilor se va face ținând cont nu numai de diferența efectivă de venituri, ci, mai ales, de diferența potențială de venituri.

5. TINERET ȘI SPORT

(a) Viziune

Viitorul unei națiuni puternice se clădește pe un tineret sănătos și instruit.

NOTE

(b) Obiective de guvernare

(b.1) privind tineretul

- dezvoltarea unui sistem național permanent de consiliere în carieră a tinerilor;
- dezvoltarea sistemului uceniciei la locul de muncă și a evaluării și certificării ulterioare a calificărilor dobândite în mod informal sau non-formal;
- sprijinirea publică a angajatorilor pentru angajarea stabilă (pe cel puțin cinci ani consecutivi) a tinerilor sub vârsta de 30 de ani;
- sprijinirea publică a inserției antreprenoriale a tinerilor până la vârsta de 30 de ani;
- sprijinirea publică a inserției sociale a tinerilor;
- implementarea unei rețele informatice naționale cu acces public privind disponibilitatea de locuri de muncă adresate tinerilor, respectiv disponibilitatea forței de muncă tinere;
- încurajarea/sprijinirea de acțiuni cu caracter de socializare, europene și/sau internaționale, destinate tinerilor, organizate în România;
- descurajarea tinerilor de la consumul de droguri de orice fel.

(b.2) privind sportul

- revizuirea și perfecționarea sistemelor de finanțare publică și în parteneriat public-privat a federațiilor sportive;
- reconstruirea sistemului național de școli sportive, îndeosebi la nivel pre-universitar;
- implicarea statului, îndeosebi pe linia finanțărilor, în promovarea sportului de performanță cu semnificație internațională;
- promovarea largă a parteneriatului public-privat în dotarea inițială și în finanțarea curentă a bazelor sportive de masă și a celor de performanță;
- descentralizarea activității sportive și stimularea competiției inter-județene, inter-municipalități, etc.;
- creșterea generală a accesului populației de orice vârstă la activități sportive, de tip recreativ, de tip terapeutic sau de performanță.

(c) Direcții de acțiune

(c.1) privind tineretul

- sprijinirea publică (ex.: prin garanții guvernamentale) a unui sistem de voucher-e private acordate de companii tinerilor aflați în procesul de învățământ;
- scutirea, pe termen de un an, de la plata impozitului pe profit a tinerilor sub 30 de ani care înființează companii economice cu cel puțin cinci locuri de muncă;
- scutirea, pe termen de un an, de la plata impozitului pe profit a angajatorilor, pentru angajarea stabilă (pe cel puțin cinci ani consecutivi) a tinerilor sub vârsta de 30 de ani;
- continuarea și perfecționarea programului START;
- continuarea și perfecționarea programului „Prima Casă”;
- încurajarea activităților de voluntariat în rândul tinerilor;
- crearea Consiliului Național al Tineretului ca principal partener neguvernamental în raport cu autoritățile publice centrale și locale, precum și includerea acestuia cu drept de vot în cadrul Consiliului Economic și Social.

(c.2) privind sportul

- finanțarea federațiilor sportive pe criterii clar stabilite, având în vedere 3 linii majore : infrastructura, programele sportive și programele de dezvoltare;
- elaborarea Strategiei Naționale în domeniul sportului;
- extinderea includerii, îndeosebi în curricula învățământului secundar, a unor discipline sportive care nu necesită investiții masive de capital tehnic: șah, bridge, tenis de masă, badminton, biliard etc.;
- extinderea programelor „Sportul pentru toți”;
- dezvoltarea activităților sportive pentru persoanele cu dezabilități, atât pe linia sportului de masă și a sportului școlar, cât și pe cea a sportului de performanță;
- stimularea fiscală a companiilor private în finanțarea permanentă și sponsorizarea asociațiilor sportive de masă și de performanță.

C.2. POLITICI PRIVIND CAPITALUL FIZIC ȘI COMPETITIVITATEA ECONOMICĂ

6. COMPETITIVITATEA ECONOMICĂ ȘI MEDIUL DE AFACERI

(a) Viziune

Competitivitatea economică prin calitatea și adecvarea bunurilor și serviciilor, pe de o parte, și prin calitatea instituțiilor economice și financiare, pe de altă parte, constituie catalizatorul creșterii economice și al standardului de viață personal și social.

(b) Obiective de guvernare

(b.1) privind competitivitatea economică

- inițierea specializării sustenabile a economiei naționale, pe baza criteriului avantajului comparativ și a variantelor acestuia (avantajul competitiv, înzestrarea cu factori, neofactorii etc.);
- accentuarea și diversificarea măsurilor menite să construiască, cu caracter de sustenabilitate, clasa de mijloc a economiei românești;
- identificarea și implementarea de măsuri pentru creșterea cererii adresate ofertei interne;
- susținerea dezvoltării polilor de competitivitate economică și a clusterelor inovative, îndeosebi în cele șapte ramuri de specializare națională;
- creșterea contribuției exporturilor nete la crearea PIB.

(b.2) privind mediul de afaceri

- îmbunătățirea climatului investițional pe termen lung;
- întărirea coordonării centrale a deciziei economice strategice cu extinderea utilizării principiului subsidiarității în ceea ce privește decizia administrativă;
- creșterea caracterului prietenos al mediului de afaceri;
- redistribuirea fondurilor publice prin alocarea justă, pe criterii și proceduri obiective, transparente și standardizate;

NOTE

- dezvoltarea mecanismelor instituționale de reducere a costurilor de intrare/ieșire pe/de pe piață;
- instituționalizarea egalității de tratament a sectorului privat și a sectorului de stat (sector public și domeniu privat al statului);
- accelerarea proceselor de tip judiciar aferente mediului de afaceri;
- susținerea dezvoltării structurilor asociative ale mediului de afaceri.

(b.3) privind IMM

- extinderea facilităților instituționale, inclusiv de tip financiar, pentru încurajarea înființării și menținerii în activitate a IMM;
- revigorarea activităților economice tradiționale (inclusiv din perspectiva unor minorități etnice), în cadrul IMM;
- creșterea permisivității mediului financiar-bancar în vederea creditării avantajoase a IMM.

(c) Directii de actiune

(c.1) privind competitivitatea economică

- implementarea Strategiei Naționale de Modernizare și Integrare Europeană a României (SNMIER) 2013-2020, ca un master-plan pentru orice strategie națională;
- implementarea Strategiei Naționale de Competitivitate Economică 2013-2020, în cadrul SNMIER;
- crearea, în structura cabinetului, a unui Minister al Competitivității Economice;
- sprijinirea mai accentuată a celor șapte ramuri de specializare a economiei naționale: agricultura, educația și cercetarea științifică, IT&C, activitatea financiar-bancară, industriile creative, turismul, energia;
- descurajarea mediului de afaceri de a aștepta și utiliza doar competitivitatea prin preț, generată de deprecierea monedei, în afacerile de export-import;
- sprijin, financiar sau de tip garanții de stat, pentru creșterea competitivității economice prin calitate și adecvare a bunurilor și serviciilor;
- inițierea introducerii sistemului de închiriere a bunurilor de consum, de folosință îndelungată direct de la producător, cu obligativitatea acestuia de a le prelua și a le distruge ecologic la expirarea duratei de folosință;
- introducerea „suprafeței de aur”, ca suprafață comercială în marile magazine de desfacere cu amănuntul, care să fie dedicată expunerii produselor românești;
- trecerea accentului de la importul pentru consum la importul pentru producție și pentru reexport;
- exercitarea efectivă și creșterea rolului și performanței Eximbank în promovarea, susținerea și garantarea financiară a producției pentru export și a exportului;
- elaborarea Programului național de configurare a identității competitive a României;
- finanțarea creării unor centre de afaceri de export, cu sprijinul universităților (Programul Business to School Export Multiplier), care să permită firmelor să obțină competențele necesare pentru penetrarea pietelor economice externe.

(c.2) privind mediul de afaceri

- continuarea reducerii birocrăției publice excesive;
- continuarea reducerii numărului de impozite și de taxe aferente funcționării mediului de afaceri;
- introducerea simetriei în sancționarea nerespectării clauzelor contractuale sau a legislației generale, între sectorul privat, pe de o parte și sectorul de stat (sector public și domeniu privat al statului), pe de altă parte;

dezvoltare pentru cercetători străini;

- întărirea capacității instituționale și personale pentru atragerea de fonduri internaționale, publice și private, în particular sporirea absorbției fondurilor alocate prin PC7, respectiv PC8;
- portabilitatea granturilor de cercetare după principiul „finanțarea urmează cercetătorul”;
- stimularea participării sectorului privat la finanțarea cercetării de dezvoltare (aplicative) dar și a celei fundamentale.

8. PIAȚA DE CAPITAL

(a) Viziune

Piața de capital va deveni o alternativă necesară și comparabil ca forță financiară cu piața bancară, echilibrând cele două surse principale de finanțare externă a activității economice.

(b) Obiective de guvernare

- creșterea volumului tranzacțiilor financiare pe piața de capital;
- consolidarea pieței de capital interne prin fuziuni sau alte metode de comasare/integrare a burselor de valori existente;
- creșterea gradului de conștientizare a rolului, funcțiilor și modului de funcționare a pieței de capital;
- fluidizarea schimbării proprietății prin intermediul pieței de capital;
- atragerea fondurilor de pensii private pentru a investi prin intermediul pieței de capital.

(c) Direcții de acțiune

- vânzarea către sectorul privat a pachetelor minoritare de acțiuni deținute de stat la companii;
- dezvoltarea pieței secundare a titlurilor de stat;
- înființarea Fondului Român pentru Infrastructură, ca fond public de investiții, cu management privat, listat la bursă;
- acțiuni educaționale, în școli sau pentru publicul larg (în primul rând, pentru antreprenori și investitori potențiali), în privința funcționării pieței de capital;
- eliminarea pragului de deținere pentru SIF-uri;
- promovarea unei legi a holdingului;
- diversificarea instrumentelor financiare care funcționează pe piața de capital (inclusiv pentru atragerea investițiilor din partea fondurilor private de pensii);
- stimularea investițiilor populației prin piața de capital;
- înființarea de fonduri de investiții de tip închis, deținute de fondurile private de pensii.

9. INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT

(a) Viziune

Infrastructura de transport va constitui condiția sine qua non, prioritară din punct de vedere cronologic, a dezvoltării economice, a atragerii investițiilor străine, a activității de turism și a creșterii calității vieții în România.

NOTE

(b) Obiective de guvernare

(b.1) privind transportul inter-modal

- punerea bazelor strategice pentru dezvoltarea transportului inter-modal în România.

(b.2) privind transportul naval

- atingerea standardelor de navigație pe Dunăre agreeate în Comisia Dunării, prin acțiuni de regularizare a căii navigabile, în corelare cu Strategia Dunării;
- creșterea siguranței navigației pe Dunăre;
- extinderea navigației pe râurile interioare;
- modernizarea parcului de transport naval (nave și utilaje portuare);
- extinderea porturilor și a facilităților portuare;
- unificarea administrațiilor privind activitatea portuară și de navigație;
- identificarea de funcții comune ale sistemelor de irigații, respectiv ale transportului naval, atât pe Dunăre, cât și pe râurile interioare.

(b.3) privind transportul feroviar

- continuarea procesului de privatizare pentru S.N.T.F.M. „C.F.R. Marfă” S.A.;
- continuarea programului de reabilitare a infrastructurii feroviare pe principalele magistrale de transport feroviar;
- creșterea atractivității și eficienței transportului de mărfuri și de persoane.

(b.4) privind transportul rutier extra-urban

- continuarea construcției de autostrăzi și centuri ocolitoare, conform programului național stabilit în anul 2011;

(b.5) privind transportul aerian

- continuarea procedurilor de privatizare a TAROM S.A.;
- modernizarea aeroportului Otopeni în scopul transformării sale în aeroport-punte între Europa Occidentală și Orient;
- dezvoltarea rețelei naționale de aeroporturi;
- modernizarea operațională a aeroporturilor existente.

(b.6) privind transportul urban

- extinderea și modernizarea transportului de tip metrou în București;
- extinderea transportului urban pe bază de electricitate.

(c) Direcții de acțiune

(c.1) privind transportul inter-modal

- elaborarea strategiei pe termen lung (2030) pentru dezvoltarea transportului inter-modal în România.

(c.2) privind transportul naval

- îmbunătățirea, la nivelul standardelor internaționale, a sistemelor de semnalizare, de control al navigației și de comunicații specifice;
- identificarea de surse de cofinanțare pentru participarea României la Programul Marco Polo;
- introducerea de programe tip „Rabla” pentru parcul naval;

- (c.3) privind transportul feroviar

- (c.4) privind transportul rutier extra-urban

- (c.5) privind transportul aerian

- demararea activităților de construcție a aeroportului Galați-Brăila.

(c.6) privind transportul urban

- continuarea lucrărilor de extindere a magistrelor de metrou în București (M4, M5, M6);
- modernizarea magistrelor de metrou deja existente în București;
- înnoirea parcului de autobuze, troleibuze și tramvaie.

10. SOCIETATEA INFORMAȚIONALĂ

(a) Viziune

Societatea românească a anului 2020 va fi o societate alfabetizată digital.

(b) Obiective de guvernare

- creșterea numărului de utilizatori de servicii internet;
- informatizarea completă a fluxurilor fiscale;
- crearea condițiilor pentru realizarea unui stat funcțional, modern, performant și interactiv,
- creșterea eficienței societății informaționale.

(c) Direcții de acțiune

- regândirea proceselor și procedurilor asociate actului de guvernare pe baza utilizării tehnologiei informației și comunicațiilor;
- acțiuni de masă de alfabetizare digitală, în parteneriat public-privat;
- generalizarea interacțiunii autorităților publice cu cetățenii și mediul de afaceri prin servicii de e-guvernare;
- introducerea votului electronic și susținerea formelor de democrație participativă prin sisteme electronice, indiferent de locul în care se află cetățeanul în momentul desfășurării acțiunii de votare;
- separarea instituțională și de subordonare a activităților de operare a sistemelor și serviciilor publice informatizate (e-servicii), față de cele de reglementare și control;

- extinderea numărului de localități rurale care au acces la rețeaua de comunicații de bandă largă;
- dezvoltarea platformei naționale pentru informare și acțiune, în caz de dezastre, care să asigure intervenția rapidă și specializată a autorităților;
- susținerea dezvoltării infrastructurii TIC în învățământul public de toate nivelele și asigurarea șanselor egale la informare pentru toți copiii școlari din România;
- susținerea dezvoltării și utilizării de conținut informatic dedicat pentru toate materiile de învățământ în cadrul procesului de educație publică;
- asigurarea infrastructurii pentru accesul securizat la informațiile medicale personale pentru serviciile medicale recepționate, oriunde și oricând pe teritoriul României;
- promovarea pe scară largă a mecanismelor electronice de plată, cu precădere a celor fără contact.

C.3. POLITICI DE PROTEJARE A RESURSEOR NATURALE ȘI DE DEZVOLTARE SUSTENABILĂ

11. DEZVOLTARE RURALĂ ȘI AGRICULTURĂ

(a) Viziune

O agricultură de tip bio-agro-alimentar, cu excedent comercial, integrată într-un mediu rural funcțional și atractiv pe plan economic și social.

(b) Obiective de guvernare

(b.1) privind dezvoltarea rurală

- diminuarea discrepanțelor de condiții de muncă și de viață socială a zonelor rurale față de zonele urbane;
- creșterea gradului de coeziune economică și socială între zonele rurale ale țării;
- dezvoltarea activităților economice situate în avalul producției de produse agricole primare (industrie agro-alimentară).

(b.2) privind dezvoltarea agriculturii

- stimularea organizării asociative a producătorilor agricoli și implicarea directă a formelor asociative ale agricultorilor în exportul de produse agricole procesate;
- promovarea agriculturii organice (ecologice) non-intensive;
- refacerea/dezvoltarea sistemului de irigații;
- stimularea cererii de produse agricole din producția internă;
- stimularea fiscală a asocierii proprietarilor de terenuri;
- extinderea sistemului de creditare, garantare și contragarantare a creditului agricol;
- dezvoltarea/stimularea dezvoltării infrastructurii fizice pentru extinderea proceselor de colectare-stocare-condiționare și valorificare a produselor agricole autohtone.

(c) Direcții de acțiune

(c.1) privind dezvoltarea rurală

- înființarea unei structuri specializate în cadrul CEC pentru creditul destinat activității agricole și dezvoltării rurale;
- continuarea extinderii în mediul rural a utilităților de primă necesitate (apă curentă, canalizare, gaze naturale, electricitate);
- finalizarea aplicării legilor proprietății;
- extinderea serviciilor medicale în mediul rural;
- stimularea diversificării activităților economice, altele decât cele agricole și a serviciilor din mediul rural;
- conservarea arhitecturii, tradițiilor și obiceiurilor locale;
- stimularea activităților de turism specializat în mediul rural;
- dezvoltarea pisciculturii și acvaculturii în mediul rural;
- reabilitarea, întreținerea și promovarea siturilor naturale și istorice din mediul rural;
- continuarea recondiționării durabile a drumurilor județene și comunale.

(c.2) privind dezvoltarea agriculturii

- elaborarea Strategiei privind Sistemul Național de Irigații - 2020;
- realizarea de programe de branding și campanii de promovare a mărcilor românești de produse agricole primare și derivate;
- identificarea de soluții financiare și/sau fiscale pentru completarea veniturilor agricole;
- identificarea de soluții legale pentru trecerea sarcinii fiscale asupra terenurilor de la proprietari la societățile comerciale agricole și la toate tipurile de forme asociative din agricultură;
- finalizarea aplicării Legii camerelor agricole;
- dezvoltarea Programului Prima Fermă ECO;
- dezvoltarea capacității proprii de monitorizare a fenomenelor meteorologice periculoase și elaborarea unor proceduri specifice de intervenție pentru atenuarea efectelor negative ale acestora;
- crearea unui fond mutual de intervenție în caz de dezastre naturale în agricultură, precum și a unui fond mutual de creditare;
- extinderea utilizării certificatelor de depozit pentru produsele agricole primare și utilizarea burselor de mărfuri pentru tranzacțiile agricole;
- înființarea Registrului Electronic Național Agricol, conform programului național de informatizare;
- combaterea eroziunii, degradării și deșertificării terenurilor agricole.

12. DEZVOLTARE REGIONALĂ

(a) Viziune

Creșterea substanțială a gradului de coeziune economică, socială și teritorială a României, pe baza valorificării avantajului comparativ inter-regional și a finanțării diferențiate a regiunilor.

NOTE

(b) Obiective de guvernare

- diminuarea dezechilibrelor regionale existente prin stimularea creșterii competitivității și prin revitalizarea zonelor defavorizate;
- corelarea politicilor publice de dezvoltare sectorială: infrastructură și transporturi, creșterea ocupării forței de muncă, dezvoltare rurală, educație și sănătate, mediu
- creșterea gradului de valorificare a avantajelor județene și regionale comparative;
- dezvoltarea activităților de investiții și de dezvoltare economică și socială la nivelul euroregiunilor;
- stimularea cooperării inter-regionale, interne și internaționale, pentru dezvoltarea economică și valorificarea acordurilor internaționale încheiate de România.

(c) Direcții de acțiune

- dezvoltarea coordonată a infrastructurii regionale;
- modernizarea și dezvoltarea rețelelor energetice, promovarea utilizării resurselor energetice regenerabile specifice regiunilor;
- realizarea de asocieri între zonele urbane și cele rurale, în scopul valorificării potențialului complementar al acestora;
- promovarea centrelor urbane mari ca poli de dezvoltare a arealelor adiacente;
- reluarea procesului de regenerare economică a zonelor foste mono-industriale, supuse restructurării economice și dezvoltarea orașelor mici și mijlocii;
- corelarea politicii de dezvoltare regională cu politica de dezvoltare rurală;
- promovarea parteneriatului public privat în dezvoltarea regională;
- intensificarea cooperării transfrontaliere și transnaționale la nivelul euro-regiunilor;
- stimularea dezvoltării unor proiecte inter-regionale în domeniul infrastructurii, a amenajării teritoriului și a lucrărilor hidrografice, cu predilecție prin accesarea fondurilor europene;
- realizarea unor parteneriate între zonele urbane și zonele rurale învecinate.

13. TURISM

(a) Viziune

Turismul reprezintă unul dintre avantajele competitive ale României, care trebuie să devină o componentă prioritară a dezvoltării serviciilor.

(b) Obiective de guvernare

- crearea și modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice;
- conservarea obiectivelor turistice care fac parte din patrimoniul cultural universal și național și modernizarea infrastructurii conexe;
- dezvoltarea turistică adaptată la specificul regional și la cererea de servicii turistice de masă și de nișă, la standarde calitative competitive;
- creșterea atractivității României ca destinație turistică prin campanii eficiente de brand și marketing turistic.

NOTE

(c) Direcții de acțiune

- integrarea turismului românesc în tendințele europene și mondiale, prin asigurarea cadrului legislativ simplificat și eficient al domeniului, armonizat cu legislația internațională;
- introducerea unui sistem de înregistrare și evidență a circulației turistice, menit să prezinte date precise în legătura cu numărul de turiști, vizitatori, călători pentru afaceri și tranzit și care să ofere informațiile necesare pentru dezvoltarea și implementarea programelor de marketing;
- încurajarea liberei inițiative și a investițiilor în domeniul turismului prin reducerea numărului de formalități și taxe și acordarea de facilități;
- elaborarea de planuri specifice de acțiune pentru turismul de afaceri, ecumenic, medical, balnear, cultural etc.;
- creșterea gradului de accesibilitate al pachetelor de servicii turistice pentru pensionari, studenți, elevi și adulți activi cu venituri modeste în scopul reducerii sezonality cererii, în stațiunile de tratament, stațiuni de pe litoralul Mării Negre, Delta Dunării și stațiuni montane;
- dezvoltarea sistemului de învățământ vocațional turistic astfel încât să corespundă cerințelor pieței.

14. ENERGIE ȘI SECURITATE ENERGETICĂ

(a) Viziune

Asigurarea suficientă, eficientă și sigură a producției, transportului și distribuției interne de energie, asigurarea accesului la energie și asigurarea securității energetice a țării reprezintă elemente constitutive ale securității naționale.

(b) Obiective de guvernare

- restructurarea și modernizarea sistemului național de producție, transport, distribuție și economisire a energiei;
- realizarea tehnică și instituțională a mix-ului de energie;
- reducerea intensității energetice a economiei naționale, conform Țintelor stabilite în Programul Național de Reformă (în baza obiectivelor Strategiei Europa 2020);
- realizarea transparenței și echității în accesul la energie;
- continuarea procesului de privatizare a domeniului privat al statului în domeniul energiei;
- creșterea gradului de interconectare a sistemului energetic național cu sistemul energetic european;
- extinderea și consolidarea pieței concurențiale în domeniul energiei.

(c) Direcții de acțiune

- elaborarea și adoptarea prin lege a strategiei energetice naționale pe termen lung (2013-2035) care să ofere un cadru strategic, clar și predictibil absolut necesar dezvoltării sistemului energetic;
- reorganizarea, re tehnologizarea și eficientizarea societăților comerciale din sectorul energetic de stat;
- extinderea sistemului de case pasive;
- elaborarea legislației primare și secundare în vederea dezvoltării proiectelor în domeniul energiei regenerabile;
- creșterea siguranței sistemului național de interconectare energetică;
- soluționarea problemei captării și stocării CO2;
- elaborarea planului de investiții pentru depozitarea deșeurilor radioactive, inclusiv investigarea și caracterizarea complexelor de stocare;

- încurajarea proiectelor de investiții în sectorul producției de energie electrică;
- discriminarea pozitivă a consumatorilor vulnerabili de energie;
- dezvoltarea prioritară a cogenerării de înaltă eficiență;
- creșterea producției de hidrocarburi a României;
- revizuirea sistemului de redevențe și a taxelor de exploatare a resurselor în acord cu prevederile comunitare;
- participarea la instituirea și funcționarea mecanismului european de reacție rapidă;
- dezvoltarea la nivel european a pieței interne de energie în avantajul consumatorului de energie;
- finalizarea realizării grupurilor 3 și 4, de câte 700 MW, de la Cernavodă prin atragerea investitorilor străini;
- finalizarea integrării SEN cu sistemul electroenergetic din Republica Moldova;
- dezvoltarea programelor de stimulare în parteneriat public privat a investițiilor în capacități fotovoltaice pe clădiri aparținând sectorului public;
- dezvoltarea programelor de stimulare, în parteneriat public privat, a investițiilor în capacități de înmagazinare a gazelor naturale;
- transformarea OPCOM într-o bursă regională de energie electrică;
- susținerea dezvoltării proiectelor strategice pentru România (ex.: Nabuco, AGRI);
- creșterea profesionalizării managementului și guvernanței companiilor de stat;
- elaborarea Codului comercial al pieței Gazelor Naturale;
- finalizarea (generalizarea) programelor de reabilitare termică a clădirilor cu destinație de locuințe.

15. PROTECȚIA MEDIULUI NATURAL

(a) Viziune

Protecția, conservarea și regenerarea mediului natural reprezintă primul pilon al dezvoltării economice sustenabile și al creșterii calității vieții.

(b) Obiective de guvernare

- operaționalizarea triunghiului vital al mediului natural: protecție, conservare, regenerare;
- corelarea creșterii economice cu triunghiul vital al mediului natural;
- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de mediu;
- filtrarea efectelor antropice asupra mediului natural;
- respectarea angajamentelor luate de România privind ținta 20x20x20, în contextul Strategiei Europa 2020;
- generalizarea principiului „poluatorul plătește”, în scopul internalizării externalităților negative care afectează mediul natural.

(c) Direcții de acțiune

- dezvoltarea legislației privind îmbunătățirea activităților de tratare a deșeurilor;
- operaționalizarea și extinderea sistemelor de monitorizare a calității mediului natural;
- continuarea activităților de împăduriri, reîmpăduriri, plantare a perdelelor vegetale de protecție;

- ## C.4. POLITICI PRIVIND INTERESUL GENERAL AL SOCIETĂȚII

(a) Viziune

Readucerea politicii fiscal-bugetare pe poziția de principală politică publică de ajustare macroeconomică, menită să asigure atingerea, concomitentă a creșterii și stabilității economice, pe o bază sustenabilă și echitabilă. Politica fiscal-bugetară va fi integrată, în mod efectiv, în mix-ul de politică fiscal-monetară.

- reluarea, pe termen scurt (2013), a creșterii economice;
- asigurarea, pe termen mediu (2013-2016), a creșterii economice stabile, în acord cu criteriile de convergență economică nominală cu Uniunea Europeană;
- asigurarea sustenabilității creșterii economice (inclusiv a bugetelor publice), și prevenirea instalării sau reinstalării situațiilor de recesiune economică;
- stimularea, prin mijloace fiscal-bugetare, a competitivității economice în general și susținerea dezvoltării celor șapte domenii de excelență ale României: învățământ-cercetare, agricultură organică, domeniul financiar-bancar, domeniul IT&C, turismul, industriile creative, energia și industriile extractive;
- creșterea semnificativă și continuă a gradului de absorbție eficientă și legală a fondurilor structurale și de coeziune europene;
- asigurarea și menținerea, prin mijloace fiscal-bugetare, a liberei concurențe și a libertății economice;
- stimularea cererii interne, în primul rând a consumului intern;
- reducerea, cu caracter sustenabil, a arrieratelor comerciale și a celor fiscal-bugetare;
- menținerea deficitului bugetar, la nivelul bugetului general consolidat, sub plafonul stabilit prin Tratatul de la Maastricht;
- asigurarea eficacității politicii fiscal-bugetare;
- creșterea atractivității investiționale a României;

- asigurarea echităţii repartizării sarcinii fiscale nete;
- asigurarea unui echilibru funcţional între dominanţa fiscală şi dominanţa monetară în economie (mix-ul fiscal-monetar);
- utilizarea rezervelor la deficitul bugetar şi la datoria publică pentru impulsionearea creşterii economice, prin respectarea prevederilor Compactului Fiscal european;
- iniţierea introducerii largi a stabilizatorilor fiscali automaţi, atât la nivelul veniturilor fiscale, cât şi la cel al cheltuielilor bugetare;
- îndeplinirea corelată a criteriilor de convergenţă nominală şi a celor de convergenţă reală (instrumentalizarea mix-ului de politici fiscal-monetare).

(c) Direcţii de acţiune

- reducerea cotei unice de impozitare a venitului personal de la 16% la 12%, la 01.01.2013;
- reducerea cotei unice de impozitare a profitului corporativ de la 16% la 12%, la 01.01.2013;
- creşterea salariului minim nominal brut lunar garantat în plată pe economie la 850 lei (la 01.01.2013) şi la 1000 lei (la 1.01.2015);
- reducerea ratei totale a contribuţiilor sociale în sarcina angajatorului cu 5 puncte procentuale începând cu 01.01.2015;
- gestionarea politicii fiscal-bugetare în acord cu Compactul Fiscal al Uniunii Europene;
- utilizarea intensivă şi sustenabilă a datoriei publice externe ca sursă de creştere economică;
- deschiderea pieţei interne pentru companiile de tip holding;
- înfiinţarea Băncii Publice pentru Investiţii (BPI), cu capital integral sau majoritar de stat;
- înfiinţarea Fondului Naţional pentru Stabilitate Financiară (FNSF), alimentat prin contribuţii ale persoanelor juridice rezidente în România, în primul rând ale băncilor comerciale;
- transformarea angajamentelor bugetare care, pe termen scurt, nu pot fi achitate, în titluri publice de garanţie pentru creditele bancare pe care creditorii statului le-ar putea contracta la băncile comerciale în scopul asigurării lichidităţii pe care statul nu o poate asigura pe termen scurt;
- crearea cadrului normativ pentru transferarea responsabilităţii către funcţionarii publici care se fac responsabili pentru întârzierile la achitarea TVA datorat firmelor;
- înfiinţarea Consiliului Guvernamental de Programare a Investiţiilor Publice (CGPIP);
- folosirea maximală a schemelor eligibile de ajutor de stat, în scopul activării factorilor interni de antrenare a creşterii economice;
- utilizarea instrumentelor fiscal-bugetare ca pârhii de stimulare a creşterii şi nu doar ca simple canale de colectare a veniturilor publice;
- creşterea pensiei de asigurări sociale de stat medii nominale brute lunare cu inflaţia medie anuală plus 50% din creşterea reală a câştigului salarial nominal mediu brut lunar;
- menţinerea deficitului anual al bugetului general consolidat în intervalul 2,4%-2,9% din PIB;
- menţinerea datoriei publice brute totale în intervalul 35,0% - 45,0% din PIB;
- creşterea ponderii veniturilor bugetare în PIB cu cca. 3 puncte procentuale în intervalul 2013-2016 (inclusiv prin implementarea Memorandumului cu tema: „Programul multianual de modernizare a administraţiei fiscale”, adoptat în şedinţa de guvern din 18.04.2012);

NOTE

- informatizarea completă a fenomenului arieratelor (atât comerciale, cât și fiscal-bugetare), în scopul soldării lor periodice;
- simplificarea regimului parafiscal prin reducerea numărului de taxe și tarife precum și a modului de administrare a acestora în beneficiul contribuabilului;
- înăsprirea gradului de sancționare pentru evaziune fiscală, concomitent cu creșterea graduală a funcției preventive a controlului fiscal-bugetar;
- creșterea eficacității administrării fiscale prin creșterea gradului de colectare a veniturilor publice, creșterea celerității soluționării cererilor de rambursare a unor impozite indirecte etc.
- concentrarea și prioritizarea investițiilor publice, precum și promovarea parteneriatului public-privat pentru dezvoltarea infrastructurii fizice;
- continuarea informatizării sistemului fiscal-bugetar, conform direcțiilor de acțiune stabilite de comun acord cu partenerii financiari internaționali ai României (FMI, BM, CE);
- promovarea legislației privind înființarea instanțelor fiscale și a altor instituții asociate în vederea soluționării corecte, rapide și unitare a litigiilor de natură fiscală;
- separarea instituțională a elaborării politicii fiscal-bugetare de activitatea de administrare a politicii fiscal-bugetare (ieșirea ANAF din structura Ministerului Finanțelor Publice);
- menținerea ponderii investițiilor publice în PIB în intervalul 5,5%-6,2% din PIB;
- scăderea ponderii economiei subterane și a celei gri în PIB cu circa 4 puncte procentuale în intervalul 2013-2016, comparativ cu anul 2012;
- implicarea acțiunii fiscal-bugetare, în cadrul mix-ului fiscal-monetar, pentru verificarea criteriului inflației, respectiv al ratei nominale a dobânzii pe termen lung (titluri de stat cu scadență la 10 ani) conform Tratatului de la Maastricht;
- implicarea acțiunii fiscal-bugetare, în cadrul mix-ului fiscal-monetar, pentru menținerea inflației medii anuale (HICP) în jurul valorilor 3,3%-3,5%.
- încheierea, între Guvern și reprezentanții patronatelor, a unui Pact de Distribuire a Eficienței Muncii (PDEM), care să conducă la preluarea, în nivelul de trai, a creșterii productivității muncii;

17. CONCURENȚA

(a) Viziune

Concurența liberă și legală constituie mecanismul fundamental al alocării eficiente a resurselor economice. Prin concurența liberă și legală se manifestă suveranitatea consumatorului. Statul va interveni doar în cazurile de eșec al piețelor.

(b) Obiective de guvernare

- menținerea unui mediu de afaceri predictibil, concurențial și eficient;
- limitarea intervenției statului la acțiunile de reglementare/dereglementare, de administrare a externalităților negative și de corecție a distribuției venitului național prin asigurarea justiției sociale;
- reducerea și limitarea corupției;
- reducerea barierelor administrative privind accesul (intrare/ieșire) pe piață al agenților economici.

(c) Direcții de acțiune

- întărirea monitorizării și administrării comportamentului coluzionist, îndeosebi în domeniul energiei/carburanților și în domeniul financiar-bancar;

NOTE

- întărirea prerogativelor Consiliului Concurenței, în așa fel încât sancționarea comportamentelor anti-concurențiale să fie depistate și sancționate mai rapid;
- întărirea rolului preventiv al Consiliului Concurenței;
- reducerea birocrăției la intrarea pe și ieșirea de pe piață a agenților economici;
- reducerea costului tranzacției;
- întărirea aplicării principiului amicus curiae în jurisprudența românească.

18. PROTECȚIA CONSUMATORULUI

(a) Viziune

Consumatorul reprezintă destinația finală a tuturor rezultatelor activității economice. El este suveran din perspectiva asigurării condițiilor economice, tehnice și sanitar-medicale ale bunurilor de consum.

(b) Obiective de guvernare

- instituții robuste, permanente și eficiente de monitorizare, control și asigurare a protecției consumatorului;
- atragerea formelor asociative non-guvernamentale în realizarea activității de protecție a consumatorului;
- creșterea eficacității activităților de monitorizare, control și asigurare a protecției consumatorului;
- implicarea consumatorului în crearea atitudinii culturale de auto-protecție.

(c) Direcții de acțiune

- întărirea prerogativelor de control și sancționare la dispoziția ANPC;
- sprijinirea asocierii consumatorilor, pe verticală și pe orizontală, în vederea protejării drepturilor lor specifice;
- înăsprirea sancțiunilor pentru nerespectarea condițiilor de calitate economică, tehnică și sanitară a bunurilor și serviciilor livrate populației;
- dezvoltarea unui sistem informatic, cu acces gratuit, care să listeze bunurile și serviciile cu risc ridicat în consum și care să conțină reguli simple și practicabile de verificare, la nivelul consumatorului, a condițiilor de calitate tehnică și sanitară a bunurilor și serviciilor;
- înființarea unor organisme de mediere și arbitraj în materia protecției consumatorului, la nivel județean, în colaborare cu Camerele de Comerț, Industrie și Agricultură, organizații patronale și asociații profesionale;
- susținerea constituirii de centre regionale ale consumatorilor, care să facă parte din rețeaua centrelor europene ale consumatorilor (ECC-Network) și care să poată semna și lua atitudine direct față de devierile locale de la standardele de calitate a produselor comercializate și a serviciilor prestate.

19. REFORMA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

(a) Viziune

O administrație publică de proximitate, eficace, transparentă și necoruptă, care să faciliteze contactul minim suficient și rapid al persoanei fizice sau juridice cu administratorul normei sau procedurii administrative.

(b) Obiective de guvernare

(b.1) privind descentralizarea administrației publice

- extinderea la maximum a funcționării principiului subsidiarității în luarea deciziilor administrative;

- (b.2) privind deconcentrarea serviciilor publice

- (b.3) privind creșterea eficacității administrației publice

- (b.4) privind reducerea/limitarea corupției

- ### (c) Direcții de acțiune

(c.1) privind descentralizarea administrației publice

- generalizarea responsabilității autorităților locale și a asociațiilor civice locale în ceea ce privește managementul instituțiilor de învățământ public, a instituțiilor de asigurare a sănătății publice și a instituțiilor publice de cultură;
- extinderea prerogativelor poliției locale, inclusiv în domeniul circulației rutiere pe drumurile din interiorul localităților;
- transferarea în subordinea și responsabilitatea autorităților locale a elementelor de patrimoniu cultural, istoric și artistic aflate pe „teritoriul local”;
- identificarea de soluții instituționale pentru creșterea autonomiei financiare a administrației publice locale.

(c.2) privind deconcentrarea serviciilor publice

- limitarea prerogativelor organelor administrației publice centrale la elaborarea politicii (legislație primară), elaborarea metodologiei (legislație secundară), inspecție, monitorizare și control;
- delegarea tuturor prerogativelor executive în domeniul serviciilor publice către instituțiile deconcentrate ale administrației publice centrale;
- organizarea regională (pe regiuni de dezvoltare) a tuturor structurilor deconcentrate ale administrației publice centrale.

(c.3) privind creșterea eficacității administrației publice

- elaborarea Codului Administrației Publice Locale (CAPL), care să conțină toate reglementările în vigoare (norme și proceduri) privind raporturile cetățean-administrație publică locală;
- dezvoltarea activității de training profesional și științific în rândul funcționarilor din structurile administrației publice locale (atât descentralizate, cât și deconcentrate);
- îmbunătățirea planului de învățământ, a programelor analitice și a calității profesional-științifice a corpului didactic în cadrul structurilor publice de învățământ destinate pregătirii funcționarilor publici;
- evaluarea nevoilor de agenții guvernamentale (la nivel central și local), în scopul reducerii substanțiale a numărului acestora și a schemelor de personal aferente;
- înființarea Academiei Naționale de Administrație Publică, cu scopul pregătirii profesionale și științifice a funcționarilor publici și a persoanelor care ocupă funcții de decizie sau de demnitate publică;
- creșterea autonomiei locale în stabilirea nivelului impozitelor și taxelor locale;
- identificarea de criterii de comportament financiar al administrației publice locale care să limiteze sau să anuleze transferurile bazate pe hazard moral de la bugetul public;
- dreptul administrației publice locale de a încasa la bugetul local orice amenzi sau penalizări generate de fapte, acțiuni sau activități produse pe „teritoriul local”;
- elaborarea proiectelor bugetelor locale pe un orizont „n+3”, așa cum se procedează în cazul bugetului de stat;
- implicarea mai accentuată, cu caracter de permanență, a administrației publice locale în privința construirii, menținerii și dezvoltării mediului de afaceri local;
- posibilitatea utilizării resurselor financiare extrabugetare la nivel local pentru acordarea de stimulente excepționale, de natură salarială, funcționarilor din administrația publică locală;
- transferul de resurse de la bugetul de stat către bugetele locale proporțional cu creșterea aportului local la asigurarea resurselor bugetare locale (apropierea acestor transferuri de conceptul de co-finanțare).

(c.4) privind reducerea/limitarea corupției

- depolitizarea funcției publice în cazul structurilor administrative deconcentrate;
- aplicarea legii privind salarizarea unitară în sectorul bugetar;
- creșterea gradului de informatizare în structurile descentralizate, respectiv în structurile deconcentrate ale administrației publice centrale;
- rapoarte anuale de activitate (structură unică la nivel național) ale autorităților publice locale descentralizate, publicate pe site-uri sau disponibile publicului larg în alte modalități (radio, televiziune etc.).

20. PROPRIETATE ȘI CADASTRU

(a) Viziune

Evidența clară, completă și transparentă a drepturilor de proprietate imobiliară constituie un activ important pentru atractivitatea și eficiența investițională a României.

(b) Obiective de guvernare

- centralizarea competențelor de stabilire, înregistrare, evidență și publicitate a proprietății imobiliare;
- finalizarea clarificării drepturilor de proprietate imobiliară;
- informatizarea generală a datelor privind proprietatea imobiliară;
- informatizarea generală a datelor spațiale privind România;
- clarificarea procedurilor legale privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică.

(c) Direcții de acțiune

- constituirea autorității naționale unice în materia administrării distribuției drepturilor de proprietate imobiliară;
- finalizarea aplicării normelor legale privind proprietatea imobiliară;
- introducerea registrelor electronice, la nivel național, privind distribuția drepturilor de proprietate imobiliară;
- îmbunătățirea și simplificarea aplicării legislației în materie de expropriere pentru cauză de utilitate publică;
- clarificarea legislației în materie de urbanism și amenajarea teritoriului, în sensul predictibilității, standardizării și stabilității planurilor de urbanism de la nivelul localităților;
- înființarea Registrului Electronic Național al Documentațiilor de Urbanism;
- finalizarea măsurărilor cadastrale și înscrierea tuturor imobilelor în cartea funciară. Transformarea titlurilor de proprietate prin înscriere în active și alocarea resurselor necesare;
- înființarea Registrului Electronic Național al Proprietăților din România;
- realizarea ortofotoplanului la scară națională;
- crearea și întreținerea sistemului național de date spațiale (Directiva Inspire);
- înființarea Registrului Electronic Național al Nomenclaturilor Stradale.

21. JUSTIȚIE ȘI POLITICI ANTICORUPȚIE

(a) Viziune

O justiție integră, independentă politic, transparentă, în acord cu prevederile Constituției și ale legilor în vigoare, eficace, care să consolideze și să apere statul de drept, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățeanului și democrația în România.

(b) Obiective de guvernare

(b.1) privind consolidarea reformei în justiție

- consolidarea independenței, responsabilității și previzibilității justiției;
- îndeplinirea obiectivelor din Mecanismul de Verificare și Cooperare în domeniul justiției pentru pregătirea ridicării acestuia;
- consolidarea profesionalismului de carieră al magistraților și specializarea acestora;

NOTE

- asigurarea transparenței în numirea procurorului general al României, a procurorului șef DNA și a Avocatului Poporului;

(b.2) privind organizarea judiciară

- introducerea statului în răspunderea patrimonială privind funcționarea serviciului public de justiție;
- asigurarea infrastructurii suficiente pentru asigurarea permanentă a celerității actului de justiție.

(b.3) privind asigurarea integrității în sistemul judiciar

- creșterea rolului criteriilor profesionale și de integritate în recrutarea și promovarea magistraților;
- responsabilizarea Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) în monitorizarea și controlul calității actului judiciar;
- creșterea eficacității mecanismelor de control intern și de audit al performanței și integrității la nivelul instituțiilor componente ale sistemului judiciar;
- perfecționarea sistemului de repartitie aleatorie a dosarelor și eliminarea riscurilor încălcării acestei reguli.

(b.4) privind consolidarea statului de drept

- depolitizarea Curții Constituționale a României (CCR) și a instituției Avocatului Poporului;
- asigurarea și consolidarea egalității de tratament al cetățenilor în cazul comiterii de infracțiuni;
- soluționarea justă a problemei proprietăților confiscate abuziv de regimul comunist.

(b.5) privind eficacitatea actului de justiție

- promovarea și respectarea principiului celerității în actul de justiție;
- promovarea calității morale și profesionale a personalului care lucrează în sistemul judiciar;
- uniformizarea practicii judiciare;
- eliminarea cauzelor de nefinalizare pe fond a proceselor penale.

(b.6) privind transparența actului de justiție

- asigurarea accesului nemijlocit sau mijlocit al publicului la ședințele de judecată și la conținutul integral al hotărârilor instanțelor de judecată de orice nivel.

(b.7) privind lupta împotriva corupției

- specializarea luptei anti-corupție cu privire la accesarea și utilizarea fondurilor structurale și de coeziune europene;
- specializarea luptei anti-evaziune fiscală;
- eliminarea cauzelor de suspendare a executării pedepsei pentru cazurile de corupție.

(c) Direcții de acțiune

(c.1) privind consolidarea reformei în justiție

- criteriile de numire a magistraților în funcții judiciare trebuie să fie calitățile profesionale, responsabilitatea și integritatea, verificate prin examen sau prin concurs;
- publicarea, în format electronic și integral, a tuturor hotărârilor judecătorești, de îndată ce sunt redactate, unificarea practicii judiciare și eliminarea arbitrariului din actul de justiție;
- aplicarea întocmai, și cu caracter ireversibil, a tuturor recomandărilor din Rapoartele privind MVC (îndeosebi cele patru direcții de acțiune).

(c.2) privind organizarea judiciară

- instituirea răspunderii patrimoniale a statului, independent de răspunderea magistraților implicați, pentru cazurile de funcționarea defectuoasă a serviciului public al justiției (prejudicii suferite de justițiabili, lungimea nerezonabilă a procedurilor judiciare etc.);
- redefinirea statutului procurorului;
- trecerea poliției judiciare în cadrul Ministerului Public și sub conducerea administrativă a procurorului general, pentru a se elimina riscul intervenției politice în activitatea poliției judiciare;
- crearea instituției managerului de instanță/parchet și preluarea, de către acesta, de la managerii magistrați, a responsabilităților și sarcinilor administrative;
- modificarea sistemului de recrutare a judecătorilor prin introducerea a două condiții noi: a) vârsta minimă de 35 de ani; b) să fi fost anterior avocat, procuror sau să fi îndeplinit alte profesii juridice care au presupus prestații în instanțele de judecată pe o perioadă de cel puțin 5 ani;
- împotriva hotărârilor pronunțate de CSM în materie disciplinară să se poată face recurs la ÎCCJ numai pentru verificarea legalității deciziei de sancționare, nu și pentru contestarea naturii sau duratei sancțiunii disciplinare aplicate;
- introducerea sistemului de evaluare anuală a magistratului, care să urmărească: a) profesionalismul; b) integritatea; c) atitudinea pro-activă;
- introducerea unui examen de evaluare a cunoștințelor teoretice, la fiecare 4 ani, pentru toți judecătorii și procurorii. Magistrații care nu promovează acest examen vor fi introduși într-un program de pregătire de până la 6 luni, la finalul căruia vor susține din nou examenul de evaluare. Cine nu promovează nici de această dată este exclus din magistratură;
- introducerea unui nou criteriu de evaluare a activității judecătorului la concursurile de promovare în funcții: „consecvența în interpretarea și aplicarea legii pentru situații juridice identice”;
- despărțirea carierei profesionale a procurorului de cea a judecătorului, cu proceduri distincte de recrutare, formare inițială și continuă; păstrarea calității de magistrat și a garanțiilor de independență pe cazurile instrumentate;
- operaționalizarea principiului: un judecător – un dosar – o sală de judecată.

(c.3) privind asigurarea integrității în sistemul judiciar

- corelarea mai bună între independență și răspundere în executarea actului de justiție;
- suspendarea automată și imediată a magistraților care sunt anchetați pentru infracțiuni grave;
- îmbunătățirea cooperării între Agenția Națională de Integritate (ANI), instituțiile administrative și magistrați;
- incriminarea tentativelor de imixtiune, respectiv a imixtiunii în activitatea operativă a inspectorului de integritate;
- elaborarea de coduri de etică obligatorii și dezvoltarea capacităților instituționale de control intern administrativ în depistarea și soluționarea incidentelor de integritate;
- menținerea și perfecționarea sistemului aleatoriu de repartizare a dosarelor cauzelor în justiție.

(c.4) privind consolidarea statului de drept

- eliminarea oricăror imunități pentru membrii guvernului în legătură cu infracțiunile comise de aceștia în exercițiul funcției și angajarea răspunderii lor potrivit dreptului comun;
- eliminarea imunității parlamentarilor în ceea ce privește reținerea, arestarea sau percheziționarea acestora;

- eliminarea, din prevederile constituționale, a prezumției de dobândire licită a averii;
- retrocedarea proprietăților confiscate abuziv, în orice formă, de regimul comunist sau compensarea corespunzătoare și asigurarea unei jurisprudențe unitare în materie, de către instanțele de judecată;
- numirea avocatului poporului dintre candidații sprijiniți de toate partidele parlamentare și care să nu fi fost membru de partid și să nu fi deținut funcții politice remunerate în vechiul regim comunist;
- pierderea funcției publice a demnitarului care a fost găsit incompatibil, de la data rămânării definitive a deciziei ANI, prin necontestare, sau de la data rămânării irevocabile a hotărârii judecătorești;
- adoptarea codului de conduită pentru deputați și senatori;
- reglementarea clară a răspunderii materiale a magistraților, astfel încât să fie asigurat un echilibru între independență și responsabilitate. Statul trebuie să aibă drept de acțiune în regres împotriva magistratului care prin rea credință sau gravă neglijență a determinat răspunderea patrimonială a statului; în aceste cazuri se impune și sancționarea disciplinară a magistratului;

(c.5) privind eficacitatea actului de justiție

- eliminarea întârzierilor în intrarea în vigoare a Codurilor juridice, prin adoptarea rapidă a legilor necesare;
- unificarea reală și rapidă a practicii judiciare pentru a avea o justiție previzibilă și corectă față de toți cetățenii;
- o politică de personal anticipativă, la nivel dimensional, structural și profesional;
- o încărcare echilibrată a sarcinilor de rezolvare a cazurilor juridice;
- crearea unui call center pentru semnalarea, din partea justițiabililor, a deficiențelor în aplicarea legii sau a comportamentelor defectuoase ale magistraților în procesul judiciar;
- eliminarea acțiunii prescripției în încheierea proceselor penale în care nu s-a judecat fondul;
- eliminarea posibilității ca judecătoria să restituie dosarele fără a da soluții de fond;
- limitarea numărului acțiunilor în judecată introduse abuziv;
- modificarea procedurii civile în sensul reducerii la minimum necesar a înfățișării părților în fața instanței;
- formalizarea modului de întocmire a unui rechizitoriu, respectiv a unei hotărâri judecătorești;
- revizuirea sistemului de expertize judiciare și extrajudiciare;
- în materie penală, hotărârea să devină executorie după judecata în apel. Recursul să privească exclusiv motive de drept și să conțină un filtru de admisibilitate sub forma unei proceduri de admitere în principiu;
- introducerea și definirea clară a interdicției de comunicare publică a datelor/informațiilor din dosarele aflate în curs de urmărire penală de oricare dintre părți;
- modificarea Codului Penal pentru a elimina posibilitatea suspendării executării pedepselor aplicate pentru infracțiuni de corupție;
- întărirea sistemului de recuperare a produselor infracțiunilor și a mijloacelor folosite pentru comiterea infracțiunilor; aplicarea confiscării extinse și a confiscării, în procese civile, a banilor sau bunurilor care provin din activități de natură penală;
- eliminarea transferării dosarelor cauzei între instituții judiciare (parchete, respectiv instanțe de judecată).

(c.6) privind transparenta actului de justiție

- obligativitatea înregistrării audio a sedintelor de judecată de orice nivel;

- (c.7) privind lupta împotriva corupției

- ## 22. ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚA CETĂȚEANULUI

(a) Viziune

Ordinea publică, siguranța cetățeanului și apărarea drepturilor și libertăților acestuia reprezintă componente decisive ale calității vieții și obiective de ordin strategic în guvernare. Recâștigarea, cu caracter ireversibil, a credibilității instituțiilor statului în asigurarea acestor componente ale calității vieții cetățeanului se constituie într-o datorie imprescriptibilă a statului.

(b) Obiective de guvernare

(b.1) privind prevenirea și combaterea infracționalității

- creșterea siguranței publice;
- întărirea caracteristicilor de proximitate ale poliției locale;
- creșterea eficacității structurilor instituționale destinate asigurării ordinii publice și siguranței publice.

(b.2) privind prevenirea și combaterea criminalității organizate și a terorismului

- dezvoltarea și modernizarea bazelor de date privind criminalitatea organizată internă și internațională, respectiv punctele de origine și de destinație ale activităților teroriste și de criminalitate organizată;
- continuarea și perfecționarea integrării României în concertul european și internațional privind prevenirea și

combaterea criminalității organizate și a terorismului.

(b.3) privind securizarea frontierei externe

- valorificarea pregătirilor instituționale și tehnice privind aderarea României la spațiul Schengen prin aderarea efectivă la acest spațiu european;
- adecvarea și perfecționarea cadrului legal și procedural privind migrația ilegală și infracționalitatea transfrontalieră;

(b.4) privind protecția civilă și managementul situațiilor de urgență

- actualizarea la condițiile curente a programelor de protecție civilă;
- modernizarea și extinderea programelor de intervenție în situații de urgență;
- creșterea eficacității acțiunilor de protecție civilă și de intervenție în situații de urgență; antrenarea asociațiilor civile private în realizarea intervențiilor de protecție civilă, respectiv pentru situații de urgență;
- creșterea caracterului integrat al intervențiilor pentru protecție civilă, respectiv pentru situații de urgență.

(c) Direcții de acțiune

(c.1) privind prevenirea și combaterea infracționalității

- realizarea și actualizarea permanentă a hărților de risc pentru siguranța publică;
- dotarea structurilor însărcinate cu ordinea și siguranța publică cu logistică și infrastructură de cel mai înalt nivel tehnic;
- asigurarea necesarului de forțe polițienești în mediul rural;
- adaptarea metodelor de prevenire și combatere a infracționalității la caracteristicile infractorilor (etnie, grad de educație, resorturi economice sau cultural-politice etc.);
- adaptarea metodelor de prevenire și combatere a infracționalității la gradele de risc asociate categoriilor socio-profesionale expuse;
- inițierea și dezvoltarea de parteneriate cu structuri ale societății civile în privința prevenirii și combaterii infracționalității.

(c.2) privind prevenirea și combaterea criminalității organizate și a terorismului

- dezvoltarea și eficientizarea sistemului de ofițeri de legătură, pe domenii distincte ale criminalității organizate și terorismului;
- dezvoltarea de programe integrate, la nivel național, și corelate, la nivel internațional, privind monitorizarea, identificarea și neutralizarea rețelelor de trafic cu ființe umane, cu armament și cu droguri;
- investiții specifice suficiente pentru asigurarea unei eficacități ridicate în materia identificării, prevenirii și combaterii acțiunilor de crimă organizată și terorism.

(c.3) privind securizarea frontierei externe

- dezvoltarea capacității administrative a Oficiului Român pentru Imigrări;
- perfecționarea integrării datelor biometrice ale persoanei în documentele legale de călătorie trans-frontalieră;
- dezvoltarea, împreună cu autoritățile de resort europene, a sistemului de protecție a graniței externe estice a Uniunii Europene.

(c.4) privind protecția civilă și managementul situațiilor de urgență

- revizuirea programelor de protecție împotriva cataclismelor naturale;
- creșterea vitezei de reacție, a caracterului complet și integrat al intervenției și a calității intervenției privind protecția civilă și situațiile de urgență;
- îmbunătățirea dotării și înzestrării cu tehnică, echipamente, aparatură și materiale de intervenție a structurilor operative;
- creșterea calității asistenței medicale de urgență și descarcerare;
- încurajarea și sprijinirea serviciilor voluntare și private pentru situații de urgență;
- extinderea și dezvoltarea cooperării în cadrul UE și al NATO în domeniul protecției civile și situațiilor de urgență; promovarea relațiilor de colaborare bilaterale și regionale în domeniul managementului situațiilor de urgență;
- realizarea, în parteneriat, cu Bulgaria și Grecia, a unui Centru regional de protecție civilă privind intervenția în caz de dezastre naturale, care să acopere și zona Balcanilor de Vest.

23. POLITICA EXTERNĂ

(a) Viziune

Politica externă reprezintă vectorul principal de acțiune politică prin care România și cetățenii săi își promovează și susțin interesul național în context internațional.

(b) Obiective de guvernare

(b.1) privind consolidarea poziției României în UE și NATO

- creșterea activismului României în elaborarea și implementarea strategiilor de politică externă și de securitate ale UE și NATO.

(b.2) privind politica de securitate externă

- respectarea strictă a angajamentelor internaționale în domeniul neproliferării și controlului armamentelor, exporturilor de produse strategice și de tehnologii cu dublă utilizare în scopul evitării deturnării de produse sensibile către grupuri teroriste, precum și participarea activă la dezbaterile din diverse foruri pe tema prevenirii și combaterii terorismului.

(b.3) privind politica de vecinătate și cooperare regională

- consolidarea poziției României ca factor de mediere, sprijin și cooperare pentru statele de la granița estică a Uniunii Europene, respectiv pentru statele din Balcanii de Vest și Republica Moldova.
- (b.4) privind relațiile bilaterale
- extinderea și întărirea parteneriatelor strategice ca soluție optimă pentru asigurarea beneficiului mutual în relațiile bilaterale;
- consolidarea rețelei de relații bilaterale apte să satisfacă în mod optim interesele de politică externă ale României, pe plan economic, politic și cultural.

(b.5) privind participarea la cooperarea multilaterală

- creșterea influenței României în diferite formate globale de decizie;
- identificarea interesului național în reproiectarea și perfecționarea unor instituții și organizații internaționale la care România este parte sau membru.

(c.5) privind participarea la cooperarea multilaterală

- afirmarea disponibilității României de a participa, în strânsă colaborare cu partenerii strategici, la procesul de reconstrucție din regiunile în care au sau au avut loc operațiuni militare care au afectat infrastructura activității economice;
- implicarea sporită în procesul de reformare și eficientizare a instituțiilor din sistemul ONU, inclusiv Consiliul de Securitate, în paralel cu îmbunătățirea reprezentării României în cadrul sistemului ONU prin promovarea candidaturilor românești;
- intensificarea participării României la procesul de reformare a OSCE și completarea acțiunii OSCE cu efortul politic al altor actori internaționali, în special UE;
- amplificarea eforturilor pentru aderarea la OECD;
- implicarea activă în restructurarea sistemului financiar și monetar internațional, inclusiv al Fondului Monetar Internațional și al Băncii Mondiale.

(c.6) privind promovarea intereselor economice și comerciale ale României

- dezvoltarea de programe specializate de activități diplomatice relevante pentru promovarea intereselor comerciale ale României în străinătate;
- susținerea implementării proiectului coridorului energetic M. Caspică – M. Neagră, prevăzut de Strategia UE pentru Asia Centrală, de natură să valorifica potențialul de tranzit al României, inclusiv prin transformarea portului Constanța într-un important punct nodal și logistic.

(c.7) privind activitatea consulară

- selectarea consulilor și a aparatului consular pe criterii de profesionalism, dintre candidații cu aptitudini diplomatice reale;
- acordarea de asistență financiară suficientă oficiilor consulare pentru apărarea drepturilor cetățenilor români aflați în străinătate, respectiv pentru administrarea cererilor de intrare în țară a turiștilor sau a oamenilor de afaceri străini.

(c.8) privind diplomația culturală

- inițierea de programe periodice de prezentare a culturii naționale în cadrul misiunilor diplomatice din străinătate sau în alte cadre organizaționale;
- menținerea constantă a „zilei porților deschise” ale ambasadelor României;
- acordarea unei atenții sporite structurilor non-guvernamentale (de tipul asociațiilor de prietenie, fundații, societăți etc.), ca element constitutiv al rețelei instituționale de promovare a culturii românești în străinătate;
- susținerea și consolidarea parteneriatelor MAE cu Ministerul Culturii și Cultelor, Patriarhia Română, Institutul Cultural Român, Academia Română și asociațiile românilor de peste hotare;
- identificarea de soluții financiare pentru creșterea numărului de institute culturale românești autonome în străinătate (sau de filiale ale Institutului Cultural Român).

(c.9) privind creșterea calității activității Ministerului Afacerilor Externe

- organizarea structurilor interne – direcții generale, direcții și servicii, în conformitate cu obiectivele și prioritățile curente de politică externă ale României;
- implementarea sistemului de monitorizare și evaluare a activității misiunilor diplomatice, în paralel cu permanenta ajustare a numărului acestora în funcție de interesele politice, economice, culturale și de securitate ale României;

- modernizarea politicii de resurse umane în sensul sporirii flexibilității acesteia și, implicit, a capacității de reacție a aparatului diplomatic la nevoile specifice ale activității reprezentanțelor diplomatice;
- edificarea raporturilor de colaborare între MAE și celelalte ministere, agenții din cadrul Guvernului, respectiv instituții din sistemul de securitate națională în vederea asigurării unei corelări a politicilor și demersurilor pe plan extern, implementării și, respectiv, monitorizării modului de aplicare a angajamentelor asumate de România în raporturile cu terțe state;
- aprofundarea colaborării cu Parlamentul României prin oferirea de sprijin și asistență de specialitate acțiunilor de diplomație parlamentară.

24. CULTURĂ ȘI CULTE

(a) Viziune

Ființa umană este, prin excelență, o ființă culturală, care-și fundamentează viața și acțiunile individuale și sociale pe valori. Statul își va intensifica sprijinul, instituțional și financiar, pentru creația culturală autohtonă, care construiește și menține identitatea națională profundă și cu care România participă la schimbul internațional de valori. Statul susține activitatea și dezvoltarea tuturor cultelor legale, rămânând, însă, un actor neutru în raport cu ele.

(b) Obiective de guvernare

(b.1) privind activitatea culturală

- stimularea creației culturale originale în toate domeniile culturii științifice, respectiv umaniste;
- modernizarea, renovarea și înzestrarea corespunzătoare a infrastructurilor culturale;
- perfecționarea profesională continuă a personalului angajat în instituțiile de cultură;
- stimularea și facilitarea accesului la creația culturală autohtonă a tinerilor;
- promovarea și sprijinirea diversității culturale și a dialogului inter și multi-cultural;
- promovarea valorilor culturii și civilizației române în circuitul cultural internațional.

(b.2) privind cultele

- dezvoltarea relațiilor armonioase și funcționale între cultele religioase și stat, pe de o parte, dar și a relațiilor între culte, în spiritul ecumenismului celui mai elevat;
- păstrarea autonomiei cultelor și a integrității lor, inclusiv în diaspora românească;
- antrenarea mai accentuată a bisericii, indiferent de confesiune, în promovarea eticii, a moralei în relațiile interpersonale și în raport cu instituțiile statului.

(b.3) privind patrimoniul cultural și de civilizație

- oprirea procesului de degradare a patrimoniului național cultural și bisericesc; renovarea, protejarea și capitalizarea acestuia;
- valorificarea patrimoniului național în cadrul turismului cultural și ecumenic;

(c) Direcții de acțiune

(c.1) privind activitatea culturală

- sprijinirea instituțională și financiară a caselor de creație, a asociațiilor culturale și a așezămintelor de cultură;
- dezvoltarea sistemului de premiere a creațiilor originale, inclusiv prin atragerea sectorului privat în finanțarea

premiilor;

- identificarea de soluții de sprijin financiar pentru revistele culturale de semnificație națională;
- alocarea de investiții pentru recondiționarea, modernizarea sau construirea de noi așezăminte culturale (săli de spectacole, ateliere de creație, cămine culturale etc.);
- dezvoltarea mai accentuată a infrastructurii culturale în mediul rural;
- dezvoltarea centrelor culturale regionale;
- construirea unei rețele de biblioteci în toate zonele defavorizate și dotarea acestora cu fond de carte corespunzător;
- finanțarea unor programe pentru biblioteci și expoziții itinerante;
- înființarea de noi spații de expoziție în locații în cadrul bibliotecilor și muzeelor existente și construirea altor spații expoziționale în parteneriat cu administrația publică locală;
- identificarea posibilităților de introducere în Cadrul Strategic Național de Referință a unui Program Operațional Sectorial pentru Cultură, pe perspectiva financiară europeană 2014-2020;
- lansarea unor programe și burse pentru susținerea și stimularea activității creative a oamenilor de cultură, în toate domeniile de expresie;
- realizarea, în parteneriat cu uniunile de creație, a festivalurilor de creație (literare, arte vizuale, artizanat) asociate cu târguri de profil.

(c.2) privind cultele

- sprijinirea unui parteneriat activ al statului cu toate bisericile din România, în scopul promovării atitudinilor și practicilor culturale, educaționale și sociale benefice pentru societate, izvorâte din codurile morale ale religiilor respective;
- crearea de programe pentru introducerea lăcașelor de cult în circuitul turistic internațional;
- menținerea unui dialog permanent între componentele laice și cele religioase într-un efort sinergic de propășire generală a societății românești.

(c.3) privind patrimoniul cultural și de civilizație

- construirea unei rețele de biblioteci în toate zonele defavorizate și dotarea acestora cu fond de carte corespunzător;
- finanțarea unor programe pentru biblioteci și expoziții itinerante;
- reabilitarea și restaurarea siturilor și monumentelor istorice destinate dezvoltării turismului și dezvoltării durabile a colectivităților locale și regionale.

25. ROMÂNII DE PRETUTINDENI

(a) Viziune

Națiunea română constituie un întreg indivizibil din punct de vedere cultural, indiferent de teritoriul politic pe care locuiește și-și desfășoară activitatea. Românii de pretutindeni trebuie să se bucure de dreptul la propria identitate culturală, religioasă și de limbă.

(b) Obiective de guvernare

- menținerea ca prioritate a statului român a necesității sprijinirii comunităților românești din întreaga lume;
- dezvoltarea măsurilor pentru păstrarea identității naționale (Republica Moldova, Serbia, Ucraina etc.), pentru

NOTE

asigurarea dreptului la muncă al românilor (Israel, Spania, Marea Britanie) precum și pentru creșterea eficacității serviciilor consulare;

- dezvoltarea strategiilor de configurare a mediului de afaceri intracomunitar construite în parteneriat cu oameni de afaceri români de peste granițe;
- identificarea de soluții pentru sprijin financiar acordat comunităților românești din afara granițelor țării;
- continuarea dezvoltării condițiilor instituționale pentru ca românii de pretutindeni să poată participa la viața culturală și politică a țării de origine.

(c) Direcții de acțiune

- dezvoltarea cadrului funcțional în relația statului român cu românii de pretutindeni;
- gestionarea procesului educațional-formativ adresat tinerilor români de pretutindeni;
- asigurarea condițiilor de exercitare a dreptului de vot pentru cetățenii români aflați în afara granițelor țării;
- implementarea de proiecte de sprijin logistic și profesional pentru școlile românești intracomunitare sau din alte state;
- încurajarea, inițierea și susținerea manifestărilor culturale de tip identitar, inclusiv prin elaborarea unei strategii pentru prevenirea manifestării și dezvoltării curentelor de opinie românofobe;
- susținerea proiectelor care au ca obiectiv protejarea limbii române în interiorul comunităților românești din afara granițelor țării;
- sprijinirea proiectelor care încurajează implicarea organizațiilor non-guvernamentale românești în programe cu impact civic-formativ;
- încurajarea cetățenilor români rezidenți în străinătate să își asume un rol activ în comunitățile care trăiesc, inclusiv prin participarea legală la actul electoral la nivel local;
- reevaluarea numărului de locuri în Parlamentul României, rezervate reprezentanților diasporei românești;
- instituirea unui post de ministru delegat pentru românii de pretutindeni în cabinetul României;
- continuarea extinderii sistemului de lectorate în limba română în statele cu comunități românești semnificative;
- creșterea sprijinului financiar pentru cazurile singulare ale românilor de pretutindeni;
- monitorizarea permanentă a stării comunităților românești din lume, indiferent de situarea geografică a acestora, regimul politic sau contextul cultural în care se plasează;
- generarea bazei de date complete cu organizațiile reprezentative ale românilor din alte țări;
- sprijinirea proiectelor care vizează protejarea și promovarea vieții spirituale a comunităților românești aflate în afara granițelor țării.

26. SECURITATE NAȚIONALĂ

(a) Viziune

Securitatea națională reprezintă cadrul general de apărare a națiunii române și a statului român în contextul internațional. Securitatea națională are în vedere întreaga gamă de amenințări actuale sau potențiale, interne sau externe, de natură economică, socială, politică și militară.

(b) Obiective de guvernare

- participarea activă la promovarea democrației și construcției securității în vecinătatea României, în special în bazinul extins al Mării Negre, prin asumarea, explicită sau implicită, a rolului de vector în susținerea securității estice a UE;
- identificarea oportună și contracararea proactivă a riscurilor și amenințărilor prin dezvoltarea capacităților de servicii secrete și protecție;
- prevenirea conflictelor și managementul eficient al riscurilor, al situațiilor de criză și al consecințelor lor;
- creșterea independenței energetice a României, în sensul creșterii substanțiale a producției interne de energie, al reducerii dependenței față de o sursă unică de import de energie precum și al promovării unei Politici Comune de Securitate Energetică la nivelul UE;
- creșterea securității alimentare a României, prin refacerea infrastructurii durabile a agriculturii și prin reconfigurarea balanței comerciale externe a produselor agricole;
- continuarea procesului de transformare a Armatei într-un instrument militar modern, credibil și eficient, în măsură să asigure îndeplinirea obligațiilor ce ne revin în cadrul apărării colective a NATO, a angajamentelor asumate în UE și față de ceilalți parteneri ai noștri, precum și susținerea acțiunilor politico-diplomatice ale României pe plan internațional.

(c) Direcții de acțiune

- dezvoltarea și utilizarea coerentă a capacităților instituționale, politice, diplomatice, economice, militare și de informații pentru contracararea riscurilor și amenințărilor regionale și globale;
- actualizarea și modernizarea, permanentă și cu caracter anticipativ, a cadrului legislativ aferent domeniului securității;
- reforma structurilor de aplicare a legii și a sistemului judiciar din România pentru combaterea eficientă a corupției și crimei organizate;
- apărarea intereselor energetice ale țării noastre, promovarea unei „identități energetice” naționale și diversificarea surselor de aprovizionare cu combustibil și energie;
- protecția și dezvoltarea infrastructurii fizice generale naționale, conectarea la rețelele de transport europene;
- dezvoltarea capacităților de servicii secrete și protecție pentru prevenirea și contracararea riscurilor și amenințărilor, reducerea vulnerabilităților și sesizarea oportunităților strategice pentru țara noastră;
- formarea unor grupuri profesionale de excelență, utilizarea de noi tehnologii, implementarea unui management corect și eficient al bugetului de stat, valorificarea deplină a fondurilor structurale și de coeziune europene;
- participarea la promovarea democrației, stabilității și securității în vecinătatea României, în contextul eforturilor întreprinse de UE, NATO și de alte organizații internaționale, precum și în alte zone de interes strategic pentru țara noastră;
- modernizarea înzestrării Armatei și asigurarea condițiilor necesare pentru ca aceasta să își îndeplinească rolul constituțional în bune condiții;
- alocarea resursei financiare suficiente pentru activitățile de apărare, creșterea semnificativă a fondurilor destinate gestionării situațiilor de urgență, asigurarea unei bugetări corespunzătoare pentru serviciile de informații și protecție, precum și pentru celelalte instituții cu atribuții în domeniul securității naționale;
- formarea unor corpuri profesionale adecvate, atragerea expertizei necesare sectorului de securitate națională, crearea unor ghiduri de carieră pentru funcționarii guvernamentali implicați în acest sector și promovarea educației și cercetării în zona securității naționale (inclusiv la nivelul serviciilor secrete).

27. AFACERI EUROPENE ȘI INTEGRAREA ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

Dezvoltarea generală a societății românești este parte componentă a dezvoltării comunității europene. Nu există proces mai important, pe termen mediu și lung, decât integrarea eficientă în Uniunea Europeană. România va urmări maximizarea utilizării oportunităților care derivă din apartenența sa la UE, concomitent cu aducerea unei valori adăugate specifice, naționale, la construcția europeană în ansamblu.

- internalizarea, în cea mai mare proporție posibilă, a beneficiilor, îndeosebi de natură financiară, care decurg din calitatea de stat membru;
- participarea activă la proiectarea marilor procese instituționale care concură la construcția europeană;
- participarea activă la funcționarea democratică și eficientă a instituțiilor, structurilor și organismelor UE;
- participarea activă și responsabilă la reconfigurarea instituțională a UE;
- participarea activă la definirea reperelor și valorilor specifice modelului social european.

- înființarea Integrării și Afacerilor Europene (MIAE) și definirea corectă a competențelor acestuia ca integrator instituțional al tuturor proceselor economice și sociale care privesc integrarea efectivă, rapidă și eficientă a României în UE;
- constituirea, în cadrul MIAE, a Diviziei de management al absorbției fondurilor structurale și de coeziune europene, ca structură de coordonare a autorităților de management în materie;
- participarea activă și responsabilă la fundamentarea perspectivei financiare europene 2014-2020, respectiv propunerea unui cadru Strategic Național de Referință 2014-2020 care să contribuie la creșterea gradului de convergență economică reală a României cu UE;
- sprijinirea creării unei rețele naționale de organizații private sau în parteneriat public-privat, acreditate de MIAE, care să sprijine întocmirea proiectelor și documentațiilor aferente de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune europene;
- restructurarea Agențiilor de Dezvoltare Regională, în scopul creșterii eficienței și securității absorbției fondurilor structurale și de coeziune europene și pentru evitarea la maximum a voluntarismului și politizării în acest domeniu;
- absorbția, până la sfârșitul anului 2015 (conform regulii „n+2”), a cel puțin 80% din fondurile structurale și de coeziune europene alocate României în cadrul perspectivei financiare 2007-2013;
- absorbția fondurilor structurale și de coeziune europene alocate României în cadrul perspectivei financiare 2014-2020 în proporție anuală medie, pe intervalul 2014-2016, de 75%;

- analiza reconfigurării regiunilor de dezvoltare, în scopul menținerii eligibilității, pe un termen cât mai lung, pentru absorbția fondurilor europene, așa încât procesul de coeziune economică, socială și teritorială să fie accelerat.

(c.2) privind participarea la construcția europeană

- procesul de extindere: dezvoltarea pe orizontală a UE trebuie făcută numai cu condiția asigurării prealabile a cadrului instituțional de funcționare a UE; în aceste condiții, România va sprijini toate statele interesate pentru a îndeplini condițiile de la Copenhaga cu privire la pregătirea pentru aderare;
- procesul de lărgire: extinderea politicilor comunitare la nivelul tuturor statelor membre reprezintă o condiție sine qua non pentru activarea efectului de sinergie la nivelul comunității europene; în acest context, România susține accelerarea extinderii zonei euro la nivelul UE;
- procesul de adâncire: dezvoltarea pe verticală, instituțională, constituie garanția stabilității și funcționării eficiente a comunității europene; în acest context, România susține intrarea în vigoare a Tratatului de stabilitate, coordonare și guvernanta a Uniunii Economice și Monetare;
- politica fiscal-bugetară a UE: politica de coeziune a UE necesită reformarea procesului fiscal-bugetar în următoarele direcții:
 - finalizarea eforturilor de reformă a veniturilor proprii, inclusiv încercarea de a introduce un impozit european care să se substituie actuale impozite sau contribuții naționale;
 - reconfigurarea priorităților privind cheltuielile bugetare îndeosebi în direcția creșterii coeziunii economice, sociale și teritoriale;
 - orientarea PAC în direcția dezvoltării rurale ca premisă și suport al dezvoltării agriculturii; în ceea ce privește acordarea subvențiilor directe pentru agricultură trebuie să urmărească: 1) stimularea agriculturii organice (non-intensive); 2) stimularea utilizării eficiente și continue a suprafeței agricole; 3) stimularea producției agricole sustenabile; 4) revigorarea viticulturii și a pieței vinului; 5) dezvoltarea producției de biomasă fără afectarea producției agricole clasice.

(c.3) privind funcționarea instituțiilor europene

- respectarea criteriilor valorice în procesul de selectare a personalului ce urmează să își desfășoare activitatea în instituțiile, organizațiile și organismele publice europene;
- favorizarea economiilor emergente ale țărilor membre, îndeosebi în domeniul creării infrastructurii generale, mai ales a infrastructurii de transport și comunicații, a infrastructurii de sănătate și a infrastructurii de cercetare și educație, inclusiv prin restructurarea schemelor eligibile de ajutor de stat;
- respectarea criteriilor recunoscute privind optimalitatea zonei monetare euro, inclusiv în privința liberei circulații a forței de muncă;
- sprijinirea acțiunilor Comisiei Europene în privința asigurării mediului concurențial pe piața internă unică.

(c.4) privind reconfigurarea instituțională a UE

- sprijinirea creării Uniunii fiscale a Uniunii Europene, prin aplicarea Compactului Fiscal și prin întărirea prerogativelor Eurogrupului; trecerea treptată a Eurogrupului spre un minister de finanțe european;
- sprijinirea creării Uniunii bancare a Uniunii Europene, prin întărirea rolului Băncii Centrale Europene și a Asociației Europene a Băncilor cu privire la supravegherea activității financiare (îndeosebi a activității bancare) din statele membre;
- susținerea cuprinderii tuturor statelor membre în Uniunea bancară;
- respingerea ideii unei Europe cu două viteze;

- sprijinirea ideii introducerii unui impozit special pe activitatea băncilor, în scopul reducerii riscului unei noi crize financiare generate de sistemul bancar;
- sprijinirea ideii limitării sau interzicerii utilizării derivatelor financiare în activitatea bancară;
- sprijinirea ideii revenirii la sistemul băncilor comerciale specializate;
- sprijinirea ideii întăririi unității politice a Uniunii Europene, inclusiv în punerea bazelor creării Statelor Unite ale Europei (SUE).

(c.5) privind definirea unui model social european

- modelul social european trebuie să se îndrepte spre o soluție de centru-dreapta, în care creșterea economică va fi asigurată de forțele pieței, iar distribuția acestei creșteri se va face pe principiul echității și justiției sociale;
- individul/familia și egalitatea de șanse vor constitui centrul de generare al oricăror valori care orientează activitățile economice, politice, sociale, culturale la nivelul Uniunii;
- capitalul uman și valorile asociate acestuia constituie scopul oricărei activități, de orice natură, la nivelul UE;
- respectarea libertății de mișcare a populației/forței de muncă între statele membre reprezintă un drept fundamental al cetățeanului european și o condiție de eficacitate și eficiență economică la nivelul Uniunii;
- problema minorităților etnice (în primul rând, a populației rome) trebuie tratată la nivel european și nu doar la nivel național;
- calitatea vieții individului/familiei/comunității este unicul indicator relevant pentru eficacitatea modelului social european.

28. ADERAREA ROMÂNIEI LA SPAȚIUL SCHENGEN

(a) Viziune

Aderarea deplină a României la Uniunea Europeană implică trei procese distincte de aderare:

a) aderarea nominală (produsă la 01.01.2007); b) aderarea la spațiul Schengen; c) aderarea la zona euro. Aderarea la spațiul Schengen constituie, așadar, cel de-al doilea obiectiv din procesul de aderare deplină a României la Uniunea Europeană.

(b) Obiective de guvernare

- aderarea formală a României la spațiul Schengen în cursul anului 2013, inclusiv prin acceptarea aderării în două etape, dacă este cazul;
- perfecționarea cadrului legal, în scopul prevenirii și combaterii migrației ilegale și a infracționalității transfrontaliere;
- profesionalizarea instituțiilor responsabile în domeniul migrației (legale și ilegale) și azilului; dezvoltarea capacității administrative a Oficiului Român pentru Imigrări;
- dezvoltarea cooperării interinstituționale pe teritoriul național;

(c) Direcții de acțiune

- îmbunătățirea schimbului de date și informații între autoritățile cu atribuții la frontieră;
- sprijinul reciproc și desfășurarea de acțiuni comune de către poliția de frontieră și autoritățile cu atribuții privind gestionarea și controlul încadrării în muncă a străinilor;
- integrarea datelor biometrice în documentele de călătorie, în scopul creșterii gradului de securitate al acestora;
- realizarea unei strategii, împreună cu autoritățile guvernamentale responsabile, pentru acoperirea prin migrație

legală selectivă a deficitului național de forță de muncă;

- susținerea activă a unei politici strategice a Uniunii Europene pentru frontierele externe estice, în conformitate cu principiul solidarității.

29. INTRAREA ROMÂNIEI ÎN ZONA EURO

(a) Viziune

Aderarea la zona euro constituie finalizarea procesului de aderare a României la Uniunea Europeană. Efectul pozitiv al aderării la UE nu poate apărea în deplinătatea sa decât prin adoptarea monedei unice europene.

(b) Obiective de guvernare

- menținerea sub control a nivelurilor criteriilor din Tratatul de la Maastricht, atinse deja, privind deficitul bugetului general consolidat, datoria publică brută totală și cursul de schimb;
- verificarea criteriilor din Tratatul de la Maastricht privind inflația și rata dobânzii nominale pe termen lung în cursul anului 2013;
- dezvoltarea sustenabilă a unui proces de convergență economică reală care să susțină criteriile de convergență economică nominală.

(c) Direcții de acțiune

- anunțarea oficială, de comun acord cu Banca Națională a României, a intrării României în ERM2 în cursul anului 2013;
- menținerea sub control a inflației, așa încât verificarea acestui criteriu să se poată face în cursul anului 2013;
- creșterea ponderii finanțării deficitului bugetar prin titluri de stat pe termen lung (7-10 ani) pentru formarea stabilă a ratei dobânzii nominale pe termen lung;
- întărirea disciplinei financiare publice, creșterea predictibilității mediului de afaceri și reducerea variabilității normative, așa încât randamentul titlurilor de stat pe termen lung (10 ani) să scadă în mod sustenabil;
- finanțarea neinflaționistă a deficitului bugetar;
- ordonanțarea corectă a încasărilor și plăților de fonduri bugetare, în scopul evitării cheltuielilor cu împrumutul public de trezorerie, respectiv al fructificării, cu risc minim, a excedentului temporar de trezorerie.

NOTE

**PROIECȚIA PRINCIPALILOR
INDICATORI MACROECONOMICI
PENTRU PERIOADA
2013-2016**

D.1. CADRUL MACROECONOMIC GENERAL

		2013	2014	2015	2016
Pe plan intern	Reluarea semnificativă și ireversibilă a creșterii economice în cursul anului 2013	x			
	Intrarea României în ERM2 în cursul anului 2013	x			
	Atingerea stadiului de țară dezvoltată la 31.12.2020				
	Amorsarea specializării economice efective a României, pe cele șapte domenii de excelență identificate	x	x		
	Creșterea competitivității non-preț a României		x	x	x
Pe plan extern	Reluarea creșterii economice ferme în UE în intervalul 2013-2014	x	x		
	Extinderea piețelor non-UE accesibile României		x	x	x
	Rezolvarea crizei datoriei suverane în UE la sfârșitul anului 2013	x			
	Progrese privind Uniunea bancară în UE	x	x		
	Progrese privind Uniunea fiscală în UE	x	x		
	Intrarea în vigoare a Pactului Fiscal în UE la 01.01.2013	x			

D.2. IPOTEZELE DE BAZĂ ALE PROIECȚIILOR MACROECONOMICE

		2013	2014	2015	2016
Sectorul privat	Stimularea formării unui sold pozitiv al investițiilor nete	x	x	x	x
Competitivitate	Atingerea a 70% din productivitatea medie a muncii/pers. ocupată în UE (PPS), la 31.12.2016	55%	62%	67%	70%
	Creșterea gradului de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune europene, față de anul anterior, cu:	8 pp	15 pp	20 pp	18 pp
Bugetul general consolidat	Valorificarea maximă a marjei de manevră bugetară, în limitele Tratatului de la Maastricht și ale Pactului Fiscal	x	x	x	x
	Creșterea ponderii veniturilor bugetare în PIB, la:	32,6%	33,8%	33,9%	35,1%
	Creșterea ponderii investițiilor publice în PIB, la:	5,5%	5,8%	6,0%	6,2%
	Reducerea ponderii economiei subterane în PIB, față de anul anterior, cu:	0,5 pp	0,8 pp	1,2 pp	1,5 pp
Criteriile de convergență economică nominală	Menținerea ponderii datoriei publice brute totale în PIB între 35%-45%	x	x	x	x
	Verificarea criteriilor de la Maastricht pentru inflație	x			
	Verificarea criteriului de la Maastricht pentru rata dobânzii nominale pe termen lung (randamentul la titlurile de stat cu scadență la 10 ani)	x			

NOTE

D.3. VARIABILELE EXOGENE (DE POLITICĂ)

		2013	2014	2015	2016
De tip țintă	Ritmul anual al PIB real actual	3,6%	4,1%	4,8%	5,0%
	Inflația medie (HICP)	3,5%	3,4%	3,4%	3,4%
	Ponderea deficitului convențional contabil al BGC în PIB	2,9%	2,6%	2,7%	2,4%
	Ponderea deficitului de cont curent în PIB	4,9%	4,8%	5,0%	5,1%
	Cursul de schimb mediu nominal anual, lei/€	4,5	4,4	4,4	4,4
De tip comandă	Ratele impozitării directe				
	Rata impozitării venitului personal	12%	12%	12%	12%
	Rata impozitării profitului corporativ	12%	12%	12%	12%
	Rata contribuțiilor sociale cumulate	44,4%	44,4%	39,4%	39,4%
	Ratele impozitării indirecte				
	Rata impozitării valorii adăugate (TVA)	24%	24%	24%	24%
	Salariul minim nominal brut lunar garantat în plată pe economie (lei)	850	850	1000	1000
	Rata șomajului	6,8%	6,4%	5,9%	5,8%

NOTE

D.4. PRINCIPALELE ȚINTE MACROECONOMICE

Denumire țintă	U/M	2013	2014	2015	2016
Ritm anual al PIB real actual	%	3,6	4,1	4,8	5,0
Inflația medie anuală	%	3,5	3,4	3,4	3,4
Cursul de schimb mediu nominal anual	lei/€	4,5	4,4	4,4	4,4
Productivitatea muncii față de media europeană (UE27)	%	55,0	62,0	67,0	70,0
Rata de ocupare	%	65,0	66,0	67,0	68,0
Ponderea veniturilor bugetare în PIB	%	32,6	33,8	33,9	35,1
1. din activitatea economică	%	32,1	32,9	32,8	33,5
-prin măsuri de politică economică	%	29,6	30,2	29,8	30,0
-prin absorbția fondurilor structurale și de coeziune	%	2,5	2,7	3,0	3,5
2. din progresul instituțional	%	0,5	0,9	1,1	1,6
-prin reducerea ponderii economiei subterane	%	0,2	0,4	0,5	0,8
-prin creșterea gradului de colectare a obligațiilor bugetare/prin reducerea arieratelor comerciale	%	0,3	0,5	0,6	0,8
Ponderea cheltuielilor bugetare în PIB	%	35,5	36,4	36,6	37,5
Ponderea deficitului bugetar în PIB	%	2,9	2,6	2,7	2,4
Ponderea deficitului de cont curent în PIB	%	4,9	4,8	5,0	5,1

NOTE

